

გაზეთი ბეჭედი, „ვერსიი“ ერთი

ვერსიი

ფასი 50 თეთრი

№84 (979) 12 - 14 სექტემბერი, 2014 წელი

ორშაბათი

მთხვაბათი

პარასკევი

შსს-მ ქურული სამყაროს წევრობის ბრალდებით 10 პირი დააკავე

გვ. 2

პოლიტიკური კარუსელი

გვ. 3

„მიუხედავად იმისა, რომ გიგა ბოკერია და გიორგი მარგველაშვილი მეგობრები არიან, არა მგონია, პოლიტიკურ ასპარეზზე ეს ჯგუფი შეიკრიბოს. პრეზიდენტთან ურთიერთობის გაღრმავებას პროდასავლური ნიშნის მქონე ალასანია უფრო შეეცდება“

„ნაციონალური მოძრაობის ორ ჯგუფად დაყოფა ნათლად ჩანს. ერთ მხარს არიან შედარებით ახალგაზრდა ლიდერები, რომლებიც მიხეილ სააკაშვილს სარფში შეხვდნენ. სარფში მასთან შეხვედრაზე ძველი გუნდიდან მხოლოდ გოკა გაბაშვილი იმყოფებოდა; მეორე ფლანგზე კი გიგა უგულავა, გიგა ბოკერია, ვანო მერაბიშვილია...“

გიორგი მარგველაშვილის ვიზიტი აშშ-ში ჩაიშალა

კარლ ბილდტი საერთაშორისო სკანდალში გაეხვირა

PR-სააგენტოს საკავშირის ხედისუფლებამ მხოლოდ ერთ წელში 5 მილიონამდე დარი გადაურცხა

გვ. 4

გაზეთი „აფგონებლადები“ Kreab-ისთვის საიღუმლო გადაირცხვებს აქვეყნებს

„მითხრან, „კაზარასთან“ გადაიკვეთა, სპირტი დაივიწყა, ქროხები მწყემსაო“

როგორ მოთმონა თავიდან დავით კუბერაშვილმა „კონკურენტი“ კახელი და როგორ „შეცენეს“ ბიზნესმენს ყაჩაღობის „დანაშაუდი“

გვ. 7

საქართველო

„ნაციონალური ხელისუფლებაში დაბრუნებას, კანონიერი თუ უკანონო გზით, ვერასოდეს მოახერხებენ“

გვ. 5

ლევან ბერძენიშვილის პოლიტიკური პროგნოზები

შს-მ ქურდული სამყაროს წევრობის ბრალდებით 10 პირი დააკავე

შს-ს სამეგრელო-ზემო სვანეთის სამხარეო მთავარი სამმართველოს და ცენტრალური კრიმინალური პოლიციის დეპარტამენტის თანამშრომლებმა ფოთში, წალენჯიხაში, ზუგდიდში, სენაკში, თბილისსა და გორში, ერთდროულად ჩატარებული ოპერატიულ-სამძებრო და საგამოძიებო ღონისძიებების შედეგად, ქურდული სამყაროს წევრობის ბრალდებით 10 პირი: 1987 წელს დაბადებული, წარსულში ნარკოდანაშაულის ბრალდებით მრავალჯერ ნასამართლევი გიორგი კ., 1969 წელს დაბადებული, წარსულში ნარკოდანაშაულისა და პოლიციელისთვის წინააღმდეგობის განწევისთვის ნასამართლევი გელა ქ., 1985 წელს დაბადებული ლაშა ჩ., 1971 წელს დაბადებული გელა გ., 1986 წელს დაბადებული, წარსულში დამამძიმებელ გარემოებაში მკვლელობისთვის, ქურდობისთვის, პოლიციელისთვის წინააღმდეგობის განწევისთვის და ჯანმრთელობის განზრახ მსუბუქი დაზიანებისთვის ნასამართლევი დავით ქ., 1986 წელს დაბადებული ვიტალი ბ., 1989 წელს დაბადებული, წარსულში ნარკოდანაშაულისა და ქურდობისთვის ნასამართლევი გიორგი რ., 1972 წელს დაბადებული, წარსულში ყაჩაღობის, ქურდობის და ნარკოდანაშაულისთვის ნასამართლევი გელა ქ., 1995 წელს დაბადებული ავაზი უ. და 1979 წელს დაბადებული, წარსულში იარაღის მართლსაწინააღმდეგო შენახვისთვის და ნარკოდანაშაულისთვის მრავალჯერ ნასამართლევი თენგიზ კ. დააკავეს.

გამოძიებამ დაადგინა, რომ დაკავებულები ქურდულ სამყაროს აღიარებენ, სხვადასხვა სარგებლის მიღების მიზნით, ქურდული კანონების შესაბამისად, სპეციალური წესების დაცვით მოქმედებდნენ და მიზანმიმართულად ცდილობდნენ ქურდული სამყაროს ინტერესების საზოგადოებაში დანერგვასა და განმტკიცებას.

გამოძიებამ ასევე დაადგინა, რომ დაკავებულები ქვეყნის გარეთ მყოფი კანონიერი ქურდების გავლენის ქვეშ იმყოფებოდნენ. ისინი ქურდული სამყაროს მაღალ იერარქიულ საფეხურზე მყოფი პირებისგან კონკრეტულ დავალებებს იღებდნენ და ასრულებდნენ.

სამართალდამცველებმა დაკავებულების პირადი და საცხოვრებელი სახლების ჩხრეკისას სხვადასხვა ტიპის ცეცხლსასროლი იარაღები, ხელყუმბარა და ნარკოტიკული საშუალებები ამოიღეს.

გამოძიება ქურდული სამყაროს წევრობის ფაქტზე მიმდინარეობს (საქართველოს სსკ-ს 223-ე პრიმა მუხლის 1-ლი ნაწილი).

საქმეზე გამოძიება გრძელდება და სხვა დამნაშავე პირების დადგენა-დაკავების მიზნით მიმდინარეობს ოპერატიულ-სამძებრო და საგამოძიებო ღონისძიებები.

„ვერსიონი“

პრემიერ-მინისტრი პირველი ოფიციალური ვიზიტით აზერბაიჯანშია

ჰეიდარ ალიევის სახელობის ბაქოს საერთაშორისო აეროპორტში ოფიციალური დახვდნის ცერემონია გაიმართა. შესრულდა ორი ქვეყნის ჰიმნი. საქართველოს დელეგაციამ, რომელსაც პრემიერ-მინისტრი ირაკლი ღარიბაშვილი ხელმძღვანელობს, ასევე შედიან: საგარეო საქმეთა მინისტრი მაია ფანჯიკიძე, ვიცე-პრემიერი კახა კალაძე, ფინანსთა მინისტრი ნოდარ ხადური, სოფლის მეურნეობის მინისტრი ოთარ დანელია, პრემიერ-მინისტრის მრჩეველი სავალან მირზოევი, პარლამენტის წევრები, ზურაბ ტყეშელაძე, მახირ დარჩიევი და ალი მამედოვი, ასევე საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაციის უფროსის მოადგილე ნინო კობახიძე და ეკონომიკის მინისტრის მოადგილე დიმიტრი ქუმსიშვილი.

საქართველოს დელეგაციას აზერბაიჯანის რესპუბლიკის ვიცე-პრემიერი აბიდ შარიფოვი და აზერბაიჯანის რესპუბლიკის საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩი საქართველოში აზერ ჰუსეინი დახვდნენ.

საქართველოს პრემიერ-მინისტრისა და აზერბაიჯანის პრეზიდენტის პირისპირ შეხვედრა ზაგულბას საპრეზიდენტო სასახლეში გაიმართა. შეხვედრაზე ორი ქვეყნის კეთილმეზობლური ურთიერთობა და სტრატეგიული თანამშრომლობის საკითხები განიხილეს. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო რეგიონული უსაფრთხოებისა და ენერგოუსაფრთხოების საკითხებს. გამოთქვეს სურვილი, აზერბაიჯანსა და საქართველოს შორის გაღრმავდეს პოლიტიკური, ეკონომიკური-კულტურული და ენერგეტიკული თანამშრომლობა.

პირისპირ შეხვედრისას, საქართველოს პრემიერ-მინისტრი და აზერბაიჯანის პრეზიდენტი პარტნიორული ურთიერთობის შემდგომი განვითარების პერსპექტივებსაც შეეხნენ და აღნიშნეს, რომ გამოცდილებს გაზიარება პოლიტიკური, ეკონომიკური და ჰუმანიტარული მიმართულებით, ორივე ქვეყნისთვის სასარგებლო იქნება.

ირაკლი ღარიბაშვილისა და ილჰამ ალიევის პირისპირ შეხვედრის შემდეგ, აზერბაიჯანის რესპუბლიკის პრეზიდენტი საქართველოს დელეგაციას გაფართოებულ ფორმატში შეხვდა. მხარეებმა ის კონკრეტული პროექტები განიხილეს, რომლებსაც საქართველო და აზერბაიჯანი ერთობლივად ახორციელებენ. კერძოდ, საუბარი შეეხო ეკონომიკურ, ენერგეტიკულ და სატრანსპორტო სფეროებში მიმდინარე პროექტებს, მათ შორის, ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენსა და ბაქო-თბილისი-ერზერუმის გაზსადენს.

მოგვიანებით, აზერბაიჯანის პრეზიდენტმა ქართულ დელეგაციას სამუშაო სადილზე უმასპინძლა. შეხვედრის დასრულების შემდეგ, აზერბაიჯანის პრეზიდენტმა საქართველოს დელეგაციას ზაგულბას სასახლეში ოფიციალურ სადილზე უმასპინძლა.

„ვერსიონი“

პროკონის 7 ქვეყანაში მასშტაბური სპეცოპერაცია ჩატარდა

პასპორტების, პირადობისა და მართვის მოწმობების გაყალბების ბრალდებით ასი პირია დაკავებული, მათ შორის სამი ქართველია, ისინი გერმანიაში აიყვანეს.

გაგუფის წევრებს სპეცოპერაციის დროს პირადობის დამადასტურებელი ყალბი მოწმობები აღმოაჩნდათ. გამოძიების ინფორმაციით, საბუთები, რომელსაც ჩეხეთის რესპუბლიკის ბეჭედი ჰქონდა, ძირითადად საქართველოს მოქალაქეებისთვის იყო განკუთვნილი. ამ მოწმობებით ქართველები სხვადასხვა ქვეყანაში უპრობლემოდ გადაადგილდებოდნენ და მუშაობდნენ.

სპეცოპერაცია ერთდროულად საფრანგეთში, შვედეთში, საბერძნეთში, პორტუგალიაში, ესპანეთში, ავსტრიაში და გერმანიაში ჩატარდა.

„პირველი“

20-მდე სტუდენტი სასწავლო კურსსა და სპეციალურ პრაქტიკას გაივლის

პრემიერ-მინისტრის ინიციატივის — „სტაჟირება საჯარო სამსახურში“ ფარგლებში, სხვადასხვა უნივერსიტეტის კურსდამთავრებული, სატყეო ფაკულტეტის სტუდენტები პრაქტიკას გარემოს დაცვის სამინისტროში გაივლიან.

სწავლის დასრულების შემდეგ, მომავალი ტექსტორები ეროვნულ სატყეო სააგენტოში დასაქმდებიან და საქართველოს მასშტაბით დაგეგმილ ტყეების ინვენტარიზაციის პროცესში ჩაერთვებიან.

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის მოადგილე, თეიმურაზ მურულუაშვილი სატყეო ფაკულტეტის კურსდამთავრებულ სტუდენტებს ახალგაზრდა სპეციალისტთა ტყის ტექსტორებად დასაქმების სასწავლო კურსის დაწყება მიულოცა.

პროექტი გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრისა და ეროვნული სატყეო სააგენტოს ორგანიზებითა და გერმანიის საერთაშორისო თანამშრომლობის საზოგადოების (GIZ) მხარდაჭერით ხორციელდება. ტრენინგების მიზანია ეროვნული სატყეო სააგენტოს შესაძლებლობების გაძლიერებისთვის ტყეთმომწეობის — ტექსტორების მომზადება და მათი აღჭურვა შესაბამისი ცოდნითა და უნარ-ჩვევებით.

სტუდენტებს თეორიულ და პრაქტიკულ მეცადინეობებს შესაბამისი გამოცდილების მქონე ადგილობრივი ექსპერტები ჩაუტარებენ. თემურ მურულუაშვილი: „ინვენტარიზაცია ქვეყანაში სატყეო პოლიტიკის შემუშავების მნიშვნელოვანი კომპონენტია. ტექსტორების განხორციელება საშუალებას იძლევა განვსაზღვროთ რეალურად თუ რა ბუნებრივ რესურსს ვფლობთ, შევიშუაოთ ტყის მდგრადი მართვის სტრატეგია და სწორად დაიგეგმოს სატყეო-სამეურნეო ღონისძიებები“.

„ინტერპრესნიუსი“

პარიზში დავით კაკაბაძის ნამუშევრები გამოიფინება

პარიზში, 16 სექტემბრიდან 15 თებერვლამდე დავით კაკაბაძის ნამუშევრები გამოიფინება. კულტურის სამინისტროს ინფორმაციით, გამოფენა საქართველოსა და ევროკავშირის კულტურული დაახლოების პროგრამის ფარგლებში, საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროსა და კომპანია „სილქნეტის“ მხარდაჭერით მოეწყობა.

დავით კაკაბაძის გამოფენა 16 სექტემბერს პარიზში, მაიოლის მუზეუმში (Musée Maillol) გაიხსნება. მაიოლის მუზეუმში 5 თვის განმავლობაში უმასპინძლებს ექსპოზიციას, სადაც დავით კაკაბაძის 40 ნამუშევარი იქნება გამოფენილი, მათ შორის კონსტრუქციულ-დეკორატიული კოლაჟები და სხვადასხვა პერიოდის გრაფიკა, ზეთის და აკვარელის ნამუშევრები. გამოფენაზე წარმოდგენილი იქნება ნამუშევრები კაკაბაძეების ოჯახის კერძო კოლექციიდან.

მაიოლის მუზეუმის მუდმივი ექსპოზიცია წარმოადგენს ფრანგი მოქანდაკის და მხატვრის არისტიდ მაიოლის ნამუშევრებს. მუზეუმში ასევე ცნობილია დროებითი გამოფენების განსაკუთრებით მაღალი ხარისხით.

„ინტერპრესნიუსი“

შს-მ უკანონო მასშტაბური იარაღი და საბრძოლო მასალა ამოიღო

შს-ს ცენტრალური კრიმინალური პოლიციის დეპარტამენტის მეორე მთავარი სამმართველოს თანამშრომლებმა, ჩატარებული ოპერატიულ-სამძებრო და საგამოძიებო ღონისძიებების შედეგად, 1993 წელს დაბადებული ლევან ფ. ცეცხლსასროლი იარაღისა და საბრძოლო მასალის მართლსაწინააღმდეგო შექმნა-შენახვის ბრალდებით დააკავეს.

სამართალდამცველებმა ლევან ფ-ს საცხოვრებელი ბინის ჩხრეკისას „ჩემპიონ-მაგნუმი“-ის მოდელის არარეგისტრირებული საფანტის პისტოლეტი, „ტოზ-8“-ის მოდელის შაშხანა და საბრძოლო ვაზნა ამოიღეს. ექსპერტიზის დასკვნით, ამოღებული ცეცხლსასროლი იარაღი და საბრძოლო მასალა სასროლად ვარგისია. გამოძიება ცეცხლსასროლი იარაღის და საბრძოლო მასალის მართლსაწინააღმდეგო შექმნა-შენახვის ფაქტზე მიმდინარეობს (საქართველოს სსკ-ს 236-ე მუხლის 1-ლი ნაწილი).

„ვერსიონი“

დაპირისპირება ნაციონალური და პოლიტიკური კარუსელი

ერუსალიმის შილა
557-100-768

შინაგან საქმეთა მინისტრი ნაციონალური მოძრაობის შეთქმულებასა და დესტაბილიზაციის მცდელობაზე საუბრობს, თუმცა ჩანს, საერთო აზრი თავად საპარლამენტო ოპოზიციამაც არ არსებობს. უპირისპირდებიან თუ არა „ქველი ნაციონალები“ საზღვარგარეთ მყოფ მიხეილ სააკაშვილს და რა კონფიგურაციას მივიღებთ უახლოეს მომავალში ოპოზიციურ ფლანგზე, „ვერსიასთან“ საუბრისას, ექსპერტი მამუკა ბამჩრაძემ სარფში ნაციონალურ შეკრებაზე გიგა ბოკერიას არყოფნაზე ამახვილებს ყურადღებას და ასპარეზზე ახალი პოლიტიკური ძალის გამოჩენას პროგნოზირებს.

მამუკა გამყრელიძე ასპარეზზე ახალი ძალის გამოჩენას პროგნოზირებს

— თუ შინაგან საქმეთა მინისტრს ან ვინმე სხვას აქვს ინფორმაცია, რომ ნაციონალური მოძრაობის მიერ შექმნილი დივერსანტების 500-კაციანი ჯგუფი ქვეყანაში დესტაბილიზაციას გეგმავს, აუცილებელია, ძალოვანმა უწყებებმა შესაბამისად იმოქმედონ და ამ მხრივ არსებული საფრთხეები გაანეიტრალონ. მსგავსი ქმედება ქვეყნისთვის სასიკეთო მართლაც არ არის, თუმცა ვფიქრობ, ბოლო პერიოდში სხვა მიმართულებით არსებული პრობლემები ბევრად მნიშვნელოვანი და სერიოზულია. რაც უნდა გვიმტკიცოს ლევან იზორიამ, არა მგონია, საზოგადოებას პრობლემები ეჩვენებოდეს და არ მჯერა, რომ კრიმინალური დანაშაულის ფაქტები ჩვეულებრივი ყოფითი შემთხვევებია.

— ხელისუფლების აქვს არგუმენტი, რომ სოციალური თუ კრიმინალური ვითარების ფორსირება საზოგადოებაში პანიკის შესაქმნელად ხდება. ამ შემთხვევაში ოპოზიციის პოლიტიკურ ინტერესებს გამოირცხავთ?

— არ გამოვრიცხავ, ამ ვითარებას ვილაცხვებ საკუთარი ინტერესებისთვის იყენებდეს. პოლიტიკურ ბრძოლაში არაფერია გამორიცხებული, მაგრამ ფაქტები ხომ არსებობს? მაშინ ისიც შეგვიძლია ვიკითხოთ, ვინ ისარგებლა ეროსი კინმარშივლის გარდაცვალებით, რომლის საქმეც დღემდე არ გამოძიებულა. ისიც კი ვერ გავიგეთ, მოკლეს თუ თავი მოიკლა?! ექსპერტიზას ამის დასადგენად მაქსიმუმ ორი კვირა სჭირდებოდა. კარგი ექსპერტები სიმართლეს კიდევ უფრო სწრაფად დაადგენდნენ, მაგრამ დღეს ამაზე არავინ საუბრობს. არადა ეროსი კინმარშივლი საზოგადოებისთვის საკმაოდ ცნობადი ფიგურა იყო და მას, როგორც ნაციონალური მოძრაობის, ისე „ქართული ოცნების“ შენუხება შეეძლო. ფაქტია, მსგავსი ვითარებაში პასუხისმგებლობა ყოველთვის ხელისუფლებას ეკისრება. აბსურდია, როცა ხელისუფლების წარმომადგენლები დღემდე, ნებისმიერ პრობლემაზე გაუთავებლად ნაციონალური მოძრაობის ავადმჯობელებელ 9-ნობლიან მმართველობაზე საუბრობენ.

— ეს ტაქტიკა „ქართულ ოცნებას“ ორი წელია არ შეუცვლია და საზოგადოებაზე ეფექტურად უკვე აღარ მუშაობს. ვერც ეს შემოდგომა გახდება პოლიტიკურ ცხოვრებაში ახალი ეტაპის დასაწყისი?

— რა თქმა უნდა, პირველ რიგში, ხელისუფლებამ უნდა დაინყოს იმაზე საუბარი, რა ხდება ახლა ქვეყანაში და წარსულს თავი დაანებოს. იგივე შემთხვევა ვთქვა ნაციონალურ მოძრაობაზე, რომლის ლიდერები აქტიურად ბიძინა ივანიშვილზე აკეთებენ. დაანებონ ამ ადამიანს თავი... ბიძინა ივანიშვილი ისე გაქრა ასპარეზიდან, არათუ პოლიტიკას ეკარება, საზოგადოებრივ ფლანგზეც არ ჭაჭანებს. ან რით ამტკიცებს ნაციონალური მოძრაობა, რომ ბიძინა ივანიშვილი ქვეყანას კულუარებიდან მართავს? პოლიტიკურ თამაშებში მსგავსი ტაქტიკა პოლიტიკური კულტურის არარსებობაზე მეტყველებს. სამწუხაროდ, ეს საზოგადოების ხასიათსაც გამოხატავს. სამწუხაროდ, სიმშვიდეს არ ვეძებთ, ერთმანეთთან უსაგნო კამათი და დაპირისპირება უყვართ, თითქოს მსგავსი ურთიერთობით საზოგადოება სექსუალურად კმაყოფილდება.

— რატომ ტრიალებს საზოგადოება ერთ წრეზე და ვერ ახერხებს მთავრობის კონტროლს, მით უმეტეს, როცა გამოცდილებაც საკმარისად დაგროვდა?

— თავის დროზე, ხელისუფლებაში მიხეილ სააკაშვილი საზოგადოებამ მოიყვანა და სრული კარტ-ბლანში მისცა. სამწუხაროდ, ქართულ პოლიტიკაში ეს ერთადერთი შემთხვევა არ არის — ასე მოვიდა ხელისუფლებაში ზვიად გამსახურდია, ედუარდ შევარდნაძე და ბიძინა ივანიშვილის მთავრობაც. საზოგადოება სწორედ ახლა მიხვდა, რომ ყველა შემთხვევაში სულელურად მოიქცა — პოლიტიკაში გადამწყვეტი, პერსონა კი არა, იდეა უნდა იყოს. სააკაშვილის შემთხვევაში რაღაც დოზით იდეა არსებობდა, თუმცა ამას ცუდი განვითარება და ქანჩების მოჭერა მოყვა. საზოგადოებამ სწორედ ამიტომ წაართვა ძალაუფლება. მერნუხეთ, ხალხის განწყობა რომ არა, სააკაშვილს ვერაფერი შეაჩერებდა. „ქართულ ოცნებას“ კი საამისოდ 9 წელიც არ დასჭირდა, რადგან ხელისუფლებაში აბსოლუტურად პოპულისტური ლოზუნგებით მოვიდა, რომელთა შესრულება შეუძლებელია. თანაც ბარკალი, რომელსაც ადრე მიხეილ სააკაშვილი ჭამდა, ახლა გუბაზ სანიკიძეს შემოეჭამა. ახლა მთავარია, საზოგადოებაში ორი დაპირისპირებული მხარის ეტაპობრივად დაახლოებასა და საერთო აზრამდე მისვლაზე იზრუნოს, რადგან ერთი ქვეყანა გვაქვს და ორივე ძალა საქართველოში ცხოვრობს. შესაბამისად, ქვეყნის განვითარება ორივე მათგანის ინტერესებშია. თუ ამ ერს თვითგა-

დაჩენის ინტინქტი აქვს, დაპირისპირებაზე უარს იტყვის და ჩამოყალიბებულ ახალ ძალას აირჩევს, რომელიც ამ ქვეყანას როგორც ეკონომიკურად, ისე პოლიტიკურად მოაწესრიგებს.

— თქვენი შეფასებით, ახალი ხელისუფლება 2016 წლამდე ასარჩევი?

— რა თქმა უნდა, როცა ხელისუფლების ცვლილებაზე ვსაუბრობ, 2016 წლის არჩევნებს ვგულისხმობ. ახალი რევოლუციის კატეგორიულად წინააღმდეგი ვარ. ეს ქვეყნისთვის დამლუპველი იქნება. როგორც მოგახსენეთ, მანამდე კი დაპირისპირებული ძალების ერთ აზრამდე მიყვანა აუცილებელია.

— სანამ ხელისუფლება და ოპოზიცია ერთ აზრზე ჩამოყალიბდება, საერთო პოზიცია თავად კოალიციაშია მოსაძებნი. კარგა ხანს ისიც ვერ ვაირკვია, ამერიკაში ირაკლი ღარიბაშვილი გაემგზავრებოდა თუ გიორგი მარგველაშვილი?

— ეს არანორმალური მოვლენაა. ისიც არანორმალურია, რომ მაია ფანჯიკიძე, რომელიც მთავრობაში პაატა ზაქარაიშვილის შემდეგ ყველაზე სუსტი მინისტრია, მთელი მსოფლიოს გასაგონად ამბობს — პრეზიდენტს ვარნმუნებ, ამერიკაში არ წავიდესო.

დაპირისპირება არამხოლოდ მთავრობაში, საპარლამენტო ოპოზიციამაც დაწყებულია. ჩემი აზრით, ნაციონალური მოძრაობის ორ ჯგუფად დაყოფა უკვე ნათლად ჩანს. ერთ მხარს არაჩი შედარებით ახალგაზრდა ლიდერები, რომლებიც მიხეილ სააკაშვილს სარფში შეხვდნენ. აღსანიშნავია, რომ სარფში პარტიის თავმჯდომარესთან შეხვედრაზე

პერსონის ბიოგრაფიული მონაცემები

ქვეყნის პირველი პირის თქმით, პრეზიდენტის ინსტიტუტის საწინააღმდეგოდ გადაიდგა ნაბიჯები: „ეს ნაბიჯები გადადგმულია არა სახელმწიფო ინტერესებიდან გამომდინარე, არამედ უწყებრივი დაპირისპირებიდან. თუ წავალთ ამ გზით და შევცდებით, მონოპოლიზაცია განვხორციელოთ რომელიმე ინსტიტუტში, იმას მივიღებთ, რაც არ მოგვწონდა სააკაშვილის ხელისუფლებაში“.

პრეზიდენტი გიორგი მარგველაშვილი მის მიმართ კრიტიკასაც გამოეხმაურა და განაცხადა: „არის გარკვეული ვაშლირებული კრიტიკა პრეზიდენტისა და პრეზიდენტის ინსტიტუტის, არსებული რამდენიმე პრობლემაზე საკითხიდან გამომდინარე. მინდა ვუპასუხო იმ კრიტიკას, რომელიც ჩემს მიმართ მოდის აღმასრულებელი გუნდის გარკვეული წარმომადგენლებისგან, ბატონი ბიძინა ივანიშვილისგან და დავარნმუნო ყველა, რომ აქ არ არის პიროვნული, პოლიტიკური დაპირისპირება, აქა პრინციპული მცდელობა პრეზიდენტის და პრეზიდენტის ადმინისტრაციის, რეალურად საქართველოში ჩამოყალიბების ფუნქციონირებადი დემოკრატია. ეს კი ნიშნავს, რომ ყველა ინსტიტუტი, როგორც საკანონმდებლო, ისე აღმასრულებელი ან სასამართლო, ასრულებს თავის მოვალეობას. ჩემი პოზიცია აქედან გამომდინარეობს. არც ერთ მომენტში არ მქონია მცდელობა, პოლიტიკურად დაპირისპირებული ნაბიჯი გადამედა“.

ქვეყნის პირველი პირის შეფასებით, დაპირისპირება რომელიც მასა და აღმასრულებელ ხელისუფლებას შორის არსებობდა, „გადავიდა პრობლემურ დაპირისპირებაში“.

ქველი თბილისის ყოფილ გამგებელს საპროცესო შეთანხმება გაუფორმდა

ქველი თბილისის ყოფილ გამგებელს, ლაშა ფურცხვანიძეს საპროცესო შეთანხმება გაუფორმდა, რომლის საფუძველზეც ოთხი წლით პირობითი მსჯავრი და 30 000 ლარიანი ჯარიმის გადახდა დაეკისრა. აღნიშნული გადაწყვეტილება საქალაქო სასამართლოს მოსამართლე ლაშა ჩხიკვაძემ პროკურატურის შუამდგომლობის საფუძველზე მიიღო.

პროკურორმა ზეიკო ქობალიამ სასამართლო პროცესზე დააყენა შუამდგომლობა, რომ აღიარებითი ჩვენების სანაცვლოდ ლაშა ფურცხვანიძეს საპროცესო შეთანხმება გაუფორმდეს.

ფურცხვანიძეს ბრალი სისხლის სამართლის კოდექსის 194-ე და 337-ე მუხლებით აქვს წაყენებული, რაც სამწინარეო საქმიანობაში უკანონო მონაწილეობასა და უკანონო შემოსავლების ლეგალიზაციას გულისხმობს. პროკურატურის შუამდგომლობის საფუძველზე მას ასევე ერთი წლითა და 6 თვით საჯარო სამსახურში თანამდებობაზე ყოფნის უფლება შეეზღუდა. დღევანდელი გადაწყვეტილების საფუძველზე ყადაღა მოეხსნა იმ ქონებას, რომელიც ფურცხვანიძეს გირაოს სახით ჰქონდა ჩადებული.

„გრინსერვის ჯგუფთან“ დაკავშირებულ ბრალდებაზე ლაშა ფურცხვანიძე მის ყოფილ მოადგილესთან, კობა ხარშილაძესთან ერთად შარშან დეკემბერში დააკავეს. მოგვიანებით ფურცხვანიძე გირაოს სანაცვლოდ გაათავისუფლეს. დაახლოებით ერთი თვის წინ ფურცხვანიძესთან ერთად ბრალდებულ კობა ხარშილაძესთანაც გაფორმდა საპროცესო შეთანხმება, რომლის საფუძველზეც მას რეალურ სასჯელად ან საპატიმრო ვადად 2 წელი განესაზღვრა. ფულადი ჯარიმის გადახდა ხარშილაძესაც დაეკისრა.

ქველი გუნდიდან მხოლოდ გოკა გაბაშვილი იმყოფებოდა; მეორე ფლანგზე კი, გიგი უგულავა, გიგა ბოკერია, ვანო მერაბიშვილი და მათი თანამოაზრეები აღმოჩნდნენ. ვფიქრობ, მიხეილ მაჭავარიანი მალე პოლიტიკურ პროცესებს საერთოდ გაერიდება. დაპირისპირების საფუძველი გახდება ისიც, ვინ დაინიშნება პარტიის გენერალურ მდივნად.

— ეს ინფორმაცია გიგი უგულავას სახელით გამოქვეყნებულ წერილზე დაყრდნობით გაქვთ?

— ეს წერილი „ფეიკი“ იყო! მხოლოდ ჩემ პოლიტიკურ ანალიზს გთავაზობთ. ნაციონალურ მოძრაობაში დაპირისპირებას, ჯერჯერობით, მალავენ, თუმცა გიგა ბოკერიასა და მიხეილ სააკაშვილს შორის კონტაქტი რომ არ არსებობს, ეს კარგად ჩანს.

— ანუ თქვენი სქემის მიხედვითაც, გიგა ბოკერია ფლანგის გიორგი მარგველაშვილისა და ირაკლი ალასანიასთვის ამზადებს?

— მიუხედავად იმისა, რომ გიგა ბოკერია და გიორგი მარგველაშვილი მეგობრები არიან, არა მგონია, პოლიტიკურ ასპარეზზე ეს ჯგუფი შეიკრიბოს. პრეზიდენტთან ურთიერთობის გაღრმავებას პროდესავლური ნიშნის მქონე ალასანია უფრო შეეცდება. მენიშნა ისიც, რომ ამერიკის თავდაცვის მინისტრმა საქართველოში ვიზიტისას ირაკლი ალასანიას პიროვნება მაქსიმალურად წინ წამოწია.

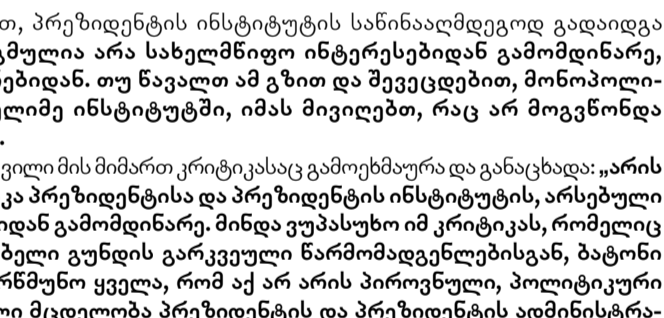
— ეს ალასანიასადმი ამერიკის მხარდაჭერის მანიშნებელია?

— ლობმა კარგად იმუშავა, თუმცა მე თუ მკითხავთ მარგველაშვილსა და ალასანიას ირაკლი ღარიბაშვილი მირჩევნია. ამ ორ ადამიანს ხერხემალი არ აქვს. ირაკლი ალასანიამ პოზიცია რამდენჯერმე შეცვალა, ირაკლი ღარიბაშვილი კი ერთი პრინციპის ერთგულია, ხოლო საქმეს კარგად აკეთებს თუ ცუდად, ამას ისტორია შეაფასებს. ფაქტია, 2016 წლის პარლამენტი პოლიტიკურად საკმაოდ ჭრელი იქნება.

— თქვენი გუნდითაც ხომ არ აპირებთ პოლიტიკურ ასპარეზზე გააქტიურებას?

— თუ ვიგრძნობთ, რომ საზოგადოებაში ჩვენი პოლიტიკური გააქტიურების მოთხოვნა არსებობს, ცხადია, გაცილებით აქტიურ ნაბიჯებს გადავდგამთ. ახლა მოსამზადებელი ეტაპი გვაქვს. პირადად მე, სოფლის მეურნეობის პროექტზე ვმუშაობ. მის ფარგლებში შევხვდი ადამიანების, რომლებსაც ქვეყნის აშენება რეალურად შეუძლიათ. სამწუხაროდ, ისინი ჩაჩოჩებულები არიან, ყველაფერს კი, ნაფტალინიანი ხალხი მართავს. ჩვენი მიზანია ის მაინც მოვახერხოთ, რომ მომავალ მთავრობას, რომლისთვისაც პოლიტიკური დაპირისპირება არ იქნება საინტერესო და მხოლოდ ქვეყანას მოემსახურება, პროფესიონალების მიერ მომზადებული რეკომენდაციები მივანოდოთ.

ქველი თბილისის ყოფილ გამგებელს საპროცესო შეთანხმება გაუფორმდა

ქველი თბილისის ყოფილ გამგებელს, ლაშა ფურცხვანიძეს საპროცესო შეთანხმება გაუფორმდა, რომლის საფუძველზეც ოთხი წლით პირობითი მსჯავრი და 30 000 ლარიანი ჯარიმის გადახდა დაეკისრა. აღნიშნული გადაწყვეტილება საქალაქო სასამართლოს მოსამართლე ლაშა ჩხიკვაძემ პროკურატურის შუამდგომლობის საფუძველზე მიიღო.

პროკურორმა ზეიკო ქობალიამ სასამართლო პროცესზე დააყენა შუამდგომლობა, რომ აღიარებითი ჩვენების სანაცვლოდ ლაშა ფურცხვანიძეს საპროცესო შეთანხმება გაუფორმდეს.

ფურცხვანიძეს ბრალი სისხლის სამართლის კოდექსის 194-ე და 337-ე მუხლებით აქვს წაყენებული, რაც სამწინარეო საქმიანობაში უკანონო მონაწილეობასა და უკანონო შემოსავლების ლეგალიზაციას გულისხმობს. პროკურატურის შუამდგომლობის საფუძველზე მას ასევე ერთი წლითა და 6 თვით საჯარო სამსახურში თანამდებობაზე ყოფნის უფლება შეეზღუდა. დღევანდელი გადაწყვეტილების საფუძველზე ყადაღა მოეხსნა იმ ქონებას, რომელიც ფურცხვანიძეს გირაოს სახით ჰქონდა ჩადებული.

„გრინსერვის ჯგუფთან“ დაკავშირებულ ბრალდებაზე ლაშა ფურცხვანიძე მის ყოფილ მოადგილესთან, კობა ხარშილაძესთან ერთად შარშან დეკემბერში დააკავეს. მოგვიანებით ფურცხვანიძე გირაოს სანაცვლოდ გაათავისუფლეს. დაახლოებით ერთი თვის წინ ფურცხვანიძესთან ერთად ბრალდებულ კობა ხარშილაძესთანაც გაფორმდა საპროცესო შეთანხმება, რომლის საფუძველზეც მას რეალურ სასჯელად ან საპატიმრო ვადად 2 წელი განესაზღვრა. ფულადი ჯარიმის გადახდა ხარშილაძესაც დაეკისრა.

კარლ ბილდტი სავაჭრობის სკანდალში გახვია

AFTONBLADET AVSLÖJAR

Exminister: Carl Bildt är korrupt

Georgisk ex-minister avslöjar hemliga överföringar ✓ Carl Bildt: "Jag vet ingenting om detta"

"Blev åthutad av Carl Bildt"

Förre ambassadören rapporterade kritiskt om Georgien - blev tillsagd och fick skuta

Hoppas Bildts tid som chefsdiplomat är förbi
KULTUR TORSTEN KALVEMARK Sällan har Sveriges utrikesminister haft ett så vacklande omdöme
LEDARE Utrikespolitik ska inte vara till salu

კარლ ბილდტისა და ნაციონალური მოძრაობის გარიგებების შესახებ დიდი ხანია პოლიტიკურ კულუარებში საუბრობენ. დღეს კი მათი „საიდუმლო სერობა“ დოკუმენტურად დასტურდება და თვალსაჩინოა, რომ საქმე სავაჭრობის დონის სკანდალთან გვაქვს. შვედური გამოცემა „აფტონბლადეტი“ Kreab-ისთვის საიდუმლო გადასახადებს აქვეყნებს. დოკუმენტებით ირკვევა, რომ ყველაზე მეტი თანხა კომპანიის ანგარიშზე გადარიცხულია მაშინ, როდესაც ნაციონალური მოძრაობის დახმარება სჭირდებოდა არა სავაჭრო პოლიტიკის მხრივ, არამედ ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენების გამო — 2007 წლის ნოემბერსა და 2008 წლის იანვარ-თებერვალში; 2007 წლის ნოემბრის მოვლენების შესახებ არავის სჭირდება, 2008 წელს კი, როდესაც საქართველოს საპრეზიდენტო არჩევნებში ხმების გაყალბების ეჭვი გაჩნდა, კარლ ბილდტმა თავის ბლოგზე დაწერა: „არჩევნების შედეგების სინამდვილე კითხვის ნიშნის ქვეშ არ დგას... ჩვენ უნდა მივულოცოთ საქართველოს — ქვეყანამ აჩვენა დემოკრატიული არჩევნები და ეკონომიკური რეფორმები“.

მიხეილ სააკაშვილის ხელისუფლებასთან კარლ ბილდტის კორუფციულ გარიგებას ადასტურებს შვედეთის ყოფილი ელჩი საქართველოში ჰანს გუნარ ადენი. იგი პირდაპირ აცხადებს, რომ ბილდტი სააკაშვილის ახლო მოკავშირე იყო, კრებაში კი სააკაშვილისთვის მუშაობდა. უკვე ეჭვს აღარ იწვევს ის ფაქტი, რომ დიპლომატიურ შვედეთის სავაჭრო საქმეთა მინისტრმა საქართველოდან სააკაშვილის ხელისუფლების კრიტიკული ანგარიშების გამო გაიწვია.

სკანდალური სტატიის ავტორი ლიზა როსლუნდი წერს, რომ კარლ ბილდტმა საქართველოს მთავრობა PR-სააგენტო Kreab-ის კლიენტი გახდა, რის შემდეგაც იგი პოლიტიკურად მხარს უჭერდა პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილს.

გაზეთმა „აფტონბლადეტი“ დაადგინა, რომ მხოლოდ ერთი წლის განმავლობაში, რეჟიმმა კომპანია Kreab-ს, ჯამში, 20 მილიონი კრონი გადაურიცხა.

ბილდტი კორუმპირებულია, — აცხადებს სააკაშვილის მთავრობის ყოფილი მინისტრი გიორგი ხაინდრავა.

„აფტონბლადეტი“ ადრე იუწყებოდა, რომ „მოდერატების“ პარტიასთან დაკავშირებულმა კომპანიამ Kreab სააკაშვილის მთავრობასთან კონტრაქტი 2006 წელს გააფორმა. კლიენტის მოძებნაზე მაშინ პასუხისმგებელი კომპანიის მაშინდელი თავმჯდომარე კარლ ბილდტი გახლდათ. Kreab-ის ბრიუსელის ოფისის ხელმძღვანელის, კარლ ისაკსონის განცხადებით, კომპანია უნდა დახმარებოდა საქართველოს მთავრობას მედიასთან და პოლიტიკოსებთან კავშირების დამყარებაში, „მთავრობა დადებითი სახით უნდა წარმოჩენილიყო მედიაში“.

კონტრაქტების დამყარების შემდეგ, ბილდტი მოკლე ხანში სამთავრობო აღიანსის სავაჭრო საქმეთა მინისტრი გახდა და Kreab-ის მმართველი საბჭო დატოვა. გაზეთი „აფტონბლადეტი“ ახლა შეუძლია გამოამჟღავნოს ის დოკუმენტი, რომელსაც პრეზიდენტმა სააკაშვილმა თავის დროზე გრიფი საიდუმლო დაადო. ეს მოიცავს 2006 წლის დეკემბრიდან 2007 წლის დეკემბრამდე საქართველოს მთავრობიდან Kreab-ისთვის 14 საბანკო გადარიცხვას, ჯამში, 4,5 მილიონი ლარის ოდენობით, რაც 18 მილიონ კრონზე მეტია. ტრანზაქციებს, რომლებიც ბელგიური ING ბანკის მეშვეობით ბრიუსელში Kreab-ის ხელმძღვანელ გეორგ დანელთან ირიცხება, ხელს აწერს მაშინდელი პრემიერ-მინისტრი ზურაბ ნოლიაძე.

2008 წელს დანელის მიერ პრემიერ-მინისტრისთვის გაგზავნილი წერილი გვიჩვენებს, რომ ხელშეკრულების თანახმად,

გაზეთი „აფტონბლადეტი“ Kreab-ისთვის საიდუმლო გადარიცხვებს აქვეყნებს

Kreab-ისთვის ყოველთვიურად უნდა გადაერიცხათ ფიქსირებული 1 მილიონი კრონი და ამის გარდა, დამატებითი თანხები „განსაკუთრებული პროექტებისთვის“. ეს ხდებოდა 2008 წლის იანვრიდან თებერვალამდე, იმ საპრეზიდენტო არჩევნების დროს, რომელზეც ეჭვი არსებობს, რომ გაყალბდა. წერილის თანახმად, თვიური გადასახადიც უნდა გაზრდილიყო.

2006 წლის შემდეგ შვედეთსა და საქართველოს შორის დიპლომატიური ურთიერთობები უფრო მჭიდრო გახდა. გარდა კერძო, არაოფიციალური ვიზიტებისა, ბილდტმა, როგორც სავაჭრო საქმეთა მინისტრმა, 11 ოფიციალური ვიზიტი გამართა ამ პატარა სახელმწიფოში. ბილდტი გულმოდგინედ უჭერდა მხარს სააკაშვილს. მას შემდეგ, რაც შვედეთის იმდროინდელმა ელჩმა ჰანს გუნარ ადენმა ანგარიში გაგზავნა სამინისტროში 2008 წლის არჩევნების გაყალბების თაობაზე ეჭვების არსებობის შესახებ, იგი უკან შვედეთში გაიწვიეს. მაშინ ბილდტმა საკუთარ ბლოგზე დაწერა: „არჩევნების შედეგები კითხვის ნიშნის ქვეშ არ დგება“. მოგვიანებით, სავაჭრობის დამკვირვებლების მიერ გამოქვეყნებულ ანგარიშები აღნიშნული იყო, რომ არჩევნების დროს ადგილი ჰქონდა ხარვეზებს.

გიორგი ხაინდრავამ „აფტონბლადეტთან“ საუბრისას აღნიშნა, რომ გაგონილი ჰქონდა Kreab-ის კონტრაქტის შესახებ. „ეს დიდი თანხა საქართველოსნაირი პატარა და ღარიბი სახელმწიფოსთვის. იმაზე მეტი, ვიდრე ამერიკულმა ლობისტურმა ორგანიზაციებმა მიიღეს ხუთი წლის განმავლობაში.“

ხაინდრავამ ასევე აღნიშნა, რომ ბილდტი სავაჭრობის ასპარეზზე „საკაშვილს ზურგს უმაგრებდა“ და უარყოფდა 2008 წლის არჩევნების გაყალბებას, მიუხედავად იმისა, რომ სავაჭრობის დამკვირვებლებს ამაზე განგაში ჰქონდათ ატეხილი.

კარლ ბილდტმა „აფტონბლადის“ კითხვებს ელფოსტით უპასუხა:

- 2006 წელს საქართველო Kreab-ის კლიენტად რატომ აიყვანეთ?
- ეს მე არ გამიკეთებია.
- რატომ იყო საქართველოსთვის Kreab-ის მომსახურება ასე ძვირფასად?
- ეს კითხვა მათ დაუსვით. ამის შესახებ არაფერი ვიცი, რადგან მაშინ შეხება აღარ მქონდა Kreab-თან.

ხელშეკრულება "KREAB AB" მაილბი ფი GEORG DANELL

თარიღი	თანხა	ვალუტა	მფლობელი ლარში	დღა	საბუღალტრო	სულ ჯამი ლარში
26.12.06	167,000.00	EUR	376,084.00		71,618.00	447,702.00
30.01.07	100,000.00	EUR	221,910.00	39,943.80	22,191.00	284,044.80
20.02.07	100,000.00	EUR	224,710.00	40,447.80	22,471.00	287,628.80
27.03.07	100,000.00	EUR	225,790.00	40,642.20	22,579.00	289,011.20
26.04.07	100,000.00	EUR	230,670.00	41,520.60	23,067.00	295,257.60
22.05.07	100,000.00	EUR	227,220.00	40,899.60	22,722.00	290,841.60
02.07.07	100,000.00	EUR	224,550.00	40,419.00	22,455.00	287,424.00
26.07.07	100,000.00	EUR	229,600.00	41,328.00	22,960.00	293,888.00
30.08.07	100,000.00	EUR	226,100.00	40,698.00	22,610.00	289,408.00
01.10.07	100,000.00	EUR	234,870.00	42,276.60	23,487.00	300,633.60
25.10.07	100,000.00	EUR	231,840.00	41,731.00	23,184.00	296,755.00
29.11.07	100,000.00	EUR	238,880.00	42,476.80	23,888.00	305,244.80
06.12.07	100,000.00	EUR	237,400.00	40,860.00	23,740.00	302,000.00
10.12.07	200,000.00	EUR	469,880.00	86,972.00	46,988.00	603,840.00
ჯამი	1,567,000.00	EUR	3,599,504.00	580,215.40	322,342.00	4,502,061.40

საქართველოს ეროვნული ბანკი

აგადასახადო დავალება № 5 თარიღი 26.12.06წ

ayment order Date

ანკის (ორგანიზაციის დასახელება)	სახელმწიფო ხაზინა
Name of bank	
იანხა	167000-00 ევრო (ას სამოცდაშვიდი ათასი ევრო და 00 ევრო ცენტრი)
Amount	
ენეფიციარი	Georg Danell
beneficiary	
სენეფიციარის ანგარიშის ნომერი	IBAN ; BE 22 3101 0022 6247
Account number of beneficiary	
სენეფიციარის ბანკი	ING Bank, Avenue de Tervueren 10, 1040 Etterbeek, Belgium
Bank of beneficiary	
შუამავალი ბანკი	
Mediator bank	
გადასახადის დასახელება	ხელშეკრულებით გათვალისწინებული მომსახურებისათვის
Details of payment	
გადასმდელი ორგანიზაცია	მთავრობის კანცელარია
Payment organization	
საკომისიო გასამრჯელო დაფარავი ანგარიშიდან	№ 001189663

ბ.ა. პირველი ხელმოწერა
მეორე ხელმოწერა
27-12-2006

— თქვენ მხარს უჭერდით სააკაშვილს, ამბობდით, რომ 2008 წლის საპრეზიდენტო არჩევნების შედეგები არ იდგა კითხვის ნიშნის ქვეშ.

— მე იგივე ვთქვი, რაც სავაჭრობის დამკვირვებლებმა. — ექსპრესიტი გიორგი ხაინდრავა ამტკიცებს, რომ პოლიტიკურად კორუმპირებული ხართ, კორუფცია ნანო-ლობრივ იმის საშუალებით მოხდა, რომ იცავდით სარფიან კონტრაქტს Kreab-სა და საქართველოს მთავრობას შორის.

— ხაინდრავა უკუთვნოდა უკომპრომისო ოპოზიციას სააკაშვილის წინააღმდეგ, შესაძლოა ამის გამოც საუბრობს ამაზე. მისი გაბრაზება გამოწვეულია იმით, რომ მე ისევე, როგორც სხვები ევროკავშირსა და აშშ-ში, ვაკრიტიკებთ მთავრობას ყოფილი პრეზიდენტის წინააღმდეგ სასამართლო სისტემის გამოყენების გამო. მან გამოიწვია თავდასხმები, მათ შორის, ჩემს მიმართაც. საქართველოს ოფიციალურმა წარმომადგენლებმა პირად საუბარში გამომხატეს ნუხილი ამ განცხადებების გარკვეული ნაწილის გამო.

Kreab Gavin Andersson-ის უფროსი პარტნიორი ბაირობ და-ნელი 2006 წელს Kreab-ის ხელმძღვანელი იყო ბრიუსელში:

- ჩვენ სავაჭრობის მასშტაბით ვმუშაობთ. რასაკვირველია, ბილდტი ჩართული იყო ამ სამუშაოში იმ ფუნქციებით, რაც მაშინ გააჩნდა. იგი ჩვენი საბჭოს თავმჯდომარე იყო, თუმცა დაგვტოვა, როდესაც მთავრობაში შევიდა. მთელი ფული Kreab-ში არ მიდიოდა. ჩვენ გვევალებოდა თანხა სხვა კომპანიებისა და კონსულტანტებისთვისაც მიგვეცა. მკითხეთ, რამდენი მივიღეთ. ეს თანხა გაცილებით ნაკლებია დასახელებულ თანხასთან შედარებით.
- ტრანზაქციები ხომ თქვენს სახელზე ხორციელდებოდა?
- Kreab-ის სახელზე, შემდგომ ჩვენ ვანანილებდით საქართველოსთვის სასურველ კონსულტანტებზე, რომლებიც ჯგუფში შედიოდნენ და დახმარებას გვინებდნენ.
- რატომ არ რიცხავდნენ ფულს პირდაპირ იმ დანარჩენ ორგანიზაციებზე?
- მათთვის მარტივი იყო, რომ ერთი კომპანია ყოფილიყო.
- გესმის, რატომ ჩნდება კითხვები კორუფციასთან დაკავშირებით?
- არა, ეს აბსურდია. ეს იყო დიდი პროექტი დროის პატარა მონაკვეთში. ბევრი მხარე იყო ჩართული, ხოლო კლიენტი იყო სახელმწიფო. ამის საფუძველი საერთოდ არ არსებობს, ხოლო კარლ ბილდტი არ მონაწილეობდა მოლაპარაკებებში. იგი უკვე აღარ იყო ჩვენი კომპანიაში.
- ნაწილობრივ, თქვენი მისია იყო პოლიტიკური კონტაქტების ხელშეწყობა, ბილდტი კი პარალელურად პოლიტიკურ დონეზე მუშაობდა.

მე-4 გვერდიდან

— იგი არ მუშაობდა პარალელურად. როდესაც იგი მთავრობის წევრი გახდა, ჩვენ დაგვეტოვა. მას არასოდეს მიუღია მონაწილეობა კლიენტთან მოლაპარაკებებში. იგი არასდროს შედიოდა რომელიმე ორგანიზაციაში, სადაც მმართველ საბჭოს სრული კონტროლი აქვს, არასოდეს ჰქონია პასუხისმგებლობა რომელიმე პროექტზე.

სტატიის დასასრულს, ავტორი სააკაშვილის წინააღმდეგ არსებულ ბრალდებებზე საუბრობს: „მიმდინარე წლის ივლისში საქართველოს ყოფილი პრეზიდენტის მიხეილ სააკაშვილის წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმე აღიძრა „უფლებამოსილების გადაჭარბების“ ბრალდებით, რაც გულისხმობს 2007 წელს, რეჟიმის შიგნით კორუფციის წინააღმდეგ მიმართული დემონსტრაციების ძალადობით ჩახშობას, პოლიციის შესვლას და იმ ტელევიზიის დახურვას, რომელიც ოპოზიციის ლიდერების განცხადებებს ავრცელებდა. იგი ასევე ეჭვმიტანილია 2008 წელს საპრეზიდენტო არჩევნების გაყალბებაში“.

შვედურმა გავლენიანმა გამოცემა „აფტონბლადეტმა“ მიხეილ სააკაშვილთან კარლ ბილდტის ახლო კავშირის შესახებ კიდევ ერთი სტატია გამოაქვეყნა. ინტერვიუში საქართველოში შვედეთის ყოფილი ელჩი ჰანს გუნარ ადენი ადასტურებს, რომ საქართველოდან მოულოდნელად მას შემდეგ გაიწვიეს, რაც ანგარიში დაწინაურდა, რომ საქართველოს 2008 წლის საპრეზიდენტო არჩევნების გაყალბებასთან დაკავშირებით ეჭვები არსებობდა. შვედეთის ყოფილი ელჩი საქართველოში ჰანს გუნარ ადენი საქართველოს მთავრობის შესახებ კრიტიკულ ანგარიშებს წერდა. მაშინ მას მკაცრად უსაყვედურეს და მიუთითეს, რომ საგარეო საქმეთა მინისტრი ბილდტი უკმაყოფილო იყო. „ზოგადად, საქართველოში ცნობილია, რომ ბილდტი სააკაშვილის ძალზე ახლო მოკავშირე იყო, ხოლო Kream კი სააკაშვილისთვის მუშაობდა. ეს საიდუმლო არ არის“, — აცხადებს იგი.

შვედეთის ყოფილი ელჩი თბილისში ჰანს გუნარ ადენი გაზეთ „აფტონბლადეტთან“ საუბრის დროს აღნიშნავს, რომ იგი საქართველოში მოვლენების განვითარებას თვალს ადევნებს: „ხანდახან კვლავ გაისმის კრიტიკა სააკაშვილის რეჟიმის მიმართ და გარკვეული ლობისტების მიმართ, რომელსაც სააკაშვილი დიდ ფულს უხდის. მათ შორის ასახელებენ ხოლმე ხნირად ბილდტს და Kream-ს. ბილდტი საქართველოში ძალზე ახლო მოკავშირე იყო, ხოლო Kream კი სააკაშვილისთვის მუშაობდა. ეს საიდუმლო არ არის, თუმცა თანხებზე არასდროს ყოფილა საუბარი, არც იმაზე, რამდენ ხანს გრძელდებოდა ეს პროცესი“.

ყოფილი მინისტრის ხაინძრავას ბრალდებებზე ბილდტის მიმართ, ადენი აღნიშნავს:

— ბუნებრივია, ეს კითხვა შეიძლება დაისვას. საქართველოში ბევრს დაუსვამს ეს კითხვა.

— რა ახსნა-განმარტება მიიღეთ იმაზე, რომ უნდა დაგეტოვებინათ ელჩის თანამდებობა?

— საერთოდ არაფერი განუმარტავთ. მითხრეს, რომ უცებ უნდა ჩამოლაგებინა ჩემოდნები და სახლი გავმგზავრებულყოფიყვი. ეს მოხდა იმ ანგარიშის შემდეგ, რომელიც ადენმა 2008 წლის იანვარში დაწერა არჩევნების გაყალბების თაობაზე ეჭვების არსებობის შესახებ. „მე მაშინ ჯერ კიდევ წელიწადნახევარი მქონდა ვადა, ჩემი გამოგდება არ შეიძლებოდა. მე გამომიძახეს სახელმწიფო მდივანთან და მითხრეს, რომ საგარეო საქმეთა მინისტრი უკმაყოფილო იყო ჩემი ანგარიშებით, რომ ეს წინააღმდეგობადაა საერთაშორისო დამკვირვებლების დასკვნებს და თავად საგარეო საქმეთა მინისტრის მიერ დაწერილ ბლოგს, რის შესახებაც მე არაფერი ვიცოდი. შემეკითხნენ, რატომ მივეცი თავს უფლება, ამ სახით გამოემხატა სათქმელი? დამკვირვებლებმა თავიანთი თავდაპირველი პოზიტიური დასკვნები არჩევნების შესახებ მოგვიანებით შეცვალეს და აღიარეს, რომ დარღვევებს ჰქონდა ადგილი. მე ვიგრძენი, რომ ამ ყველაფრის შემდეგ თანამშრომლობა საგარეო საქმეთა მინისტრთან არარეალური იყო.“

2009 წელს ადენს დაევალა საქართველოში ჩასვლა, რათა ეხელმძღვანელა საელჩოსთვის შვედეთის ევროკავშირის თავმჯდომარეობის პერიოდში.

— როდესაც ჩავიდა საქართველოში და შევეუდევი საქმიანობას, უცბად წინააღმდეგო ბრძანება მოვიდა. ერთადერთი რაც მითხრეს იყო: ხომ იცი, რომ საგარეო საქმეთა მინისტრი უკმაყოფილოა შენი ანგარიშით. სავარაუდოდ, იმ ანგარიშს გულისხმობდნენ.

— რა აზრის ხართ იმის თაობაზე, რომ ბილდტმა საქართველო აიყვანა Kream-ის კლიენტად, Kream-მა კი ძალიან დიდი თანხა აიღო ამაში?

— ბილდტი სააკაშვილის ძალიან ახლო მოკავშირე იყო. ძალზე რთული იყო ამ ნიუანსების გათვალისწინებით ანგარიშის მომზადება, თუ რა მოხდა საქართველოში. ჩემი, როგორც ელჩის, მოვალეობა იყო, ანგარიში გამეკეთებინა მიღწეული როგორც წარმტებების შესახებ, ასევე, სირთულეებსა და ხარვეზებზეც. არსებობს როგორც პოზიტიური, ასევე ნეგატიური მხარეები. მე ვგრძნობდი პოლიტიკური მმართველი გუნდის მხრიდან, რომ ანგარიშები სააკაშვილის ბნელი მმართველობის შესახებ არ იყო ხელსაყრელი.

— ახლა სააკაშვილის წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმეა აღძრული.

— ჩემი აზრით, საკმაოდ უცნაურია, რომ დასავლეთში გარკვეული ძალები აკრიტიკებენ საქართველოს დღევანდელ მთავრობას, რომ ის ახორციელებს „გრძნობებზე ნადირობას“ და დევნის ყოფილ ოპონენტებს. შეცდომები ხომ უმაღლეს დონეზე შეიძლება დაუშვან.

ადენს მაგალითად მოჰყავს დასავლეთის პოლიტიკური ლიდერები, როგორებიც არიან ბერლუსკონი და შირაკი, რომლებიც სასამართლოს წინაშე წარსდგნენ.

„ვერ ვხვდები, რატომ ჩნდება პროტესტი, რომ ეს პოლიტიკური დევნაა, როდესაც იმავეს ქართველები აკეთებენ. ჩემი აზრით, ეს უცოდინრობა და უსამართლობაა“, — აცხადებს შვედეთის ყოფილი ელჩი საქართველოში, ჰანს გუნარ ადენი.

„ნაციონალური ხელისუფლებაში დაბრუნებას, კანონიერი თუ უკანონო გზით, ვერასოდეს მოახერხებენ“

ლევან ბერძენიშვილის პოლიტიკური პროგნოზები

ერუსლემან შილია
557-100-768

პოლიტიკური შევებულება დასრულებულია — საქართველოს პარლამენტი ფორმალურად თბილისს დაუბრუნდა, სადაც კომიტეტის სხდომები ნაციონალური მოძრაობის გარეშე ტარდება, შინაგან საქმეთა მინისტრი საპარლამენტო ოპოზიციას სახელმწიფოს წინააღმდეგ შეთქმულებაში ამხელს, გაერო-ში გამგზავრების საკითხიც გადაწყვეტილია — გიორგი მარგველაშვილის ამერიკაში ვიზიტი ჩაშლილია... ერთი სიტყვით, პოლიტიკური ცხოვრება საქართველოში ახლა ძალებს იკრებს. „ვერსიასთან“ მიმდინარე პოლიტიკურ პროცესებს საპარლამენტო უმრავლესობის წევრი, რესპუბლიკელი ლევან ბერძენიშვილი აფასებს.

— ქვეყანაში პოლიტიკური ცხოვრება პარლამენტის სამუშაო ადგილის თბილისში დაბრუნებით განახლდა. მიუხედავად იმისა, რომ კონსტიტუციის ჩანაწერის მიხედვით პარლამენტის მდებარეობის ადგილად ისევ ქუთაისი მიიჩნევა, ნაციონალური მოძრაობა კომიტეტის სხდომებს ბოიკოტს უცხადებს, არადა მაშინ არაფერს ამბობდნენ, როცა სხდომები ასევე თბილისში, იუსტიციის სახლში თუ სხვა რომელიმე ადგილას ტარდებოდა. ეს მათი მხრიდან კონფორმაციის მცდელობაა, რომელსაც არანაირი ბიუჯეტის განხილვა მიმდინარეობს. არავის ეგონოს, უმცირესობის წარმომადგენლები ქუთაისის სხდომებს სრული შემადგენლობით ესწრებოდნენ. მათი ნაწილი ქუთაისში მდებარე პარლამენტის შენობაში ნამყოფიც კი არ არის.

— ხელისუფლება ნაციონალური მოძრაობის ყველა პოლიტიკურ განცხადებას თუ შეხვედრას კონფორმაციად აფასებს. ქვეყნის წინააღმდეგ დაგეგმილ შეთქმულებაზე საუბრობს შინაგან საქმეთა მინისტრიც. საპარლამენტო ოპოზიციას მასობრივი არეულობის დაწყების შესაძლებლობა გააჩნია?

— ნაციონალური მოძრაობა ხელისუფლებაში დაბრუნებას პირდაპირი თუ ირიბი, კანონიერი თუ უკანონო გზით ვერასოდეს მოახერხებს. შესაძლოა, მაგრამ ერთ მიმდინარეში ორჯერ ვერ შეხვალ. თანაც ნაციონალური მოძრაობა ხელისუფლებაში ისეთ ტალღაზე მოვიდა, რომლის ორჯერ აგორება შეუძლებელია. მითუმეტეს იმ ლიდერებით, რომლებიც დღემდე შეინარჩუნა — მიხეილ სააკაშვილი, ვანო მერაბიშვილი... თუ პარტიამ ამ მხრივ რამე შეიცვალა, ოპოზიციამ დასარჩენად მინიმალური შანსი გაუჩნდება. თუმცა ამისთვის საკმაოდ დროს უკიდურესად უკმაყოფილოდ, მაინც გამოიკვთა, რომ ნაციონალური მოძრაობა მხოლოდ მიხეილ სააკაშვილის პარტიაა. დავით ბაქრაძე მათი ლიდერი არ არის, ის მხოლოდ რიგითი მე-17 ადამიანია. წინა ადგილები კი, მიხეილ სააკაშვილს უკავია.

— მიუხედავად ამისა, არ ფიქრობთ, რომ ნაციონალური მოძრაობა, მიხეილ სააკაშვილის ხელმძღვანელობით ორი წელია ხელისუფლებას თავისმართლების რეჟიმში ამყოფებს და პოლიტიკურ დღის წესრიგსაც ქმნის?

— ირმა ნადირაშვილი თუ რაღაცას იტყვის, მსგავსი კოლოს ნაკლები ხელისუფლებას ვერაფერს დააკლებს. მათი კრიტიკა, პირველ რიგში, სააკაშვილს უნდა შეეხოს. თუ გვეტყვიან, რომ ყოფილი პრეზიდენტი წმინდანია, თქვენ კი ქვეყანას აქცევთ, სერიოზულ ძალად ჩამოყალიბებას ვერასოდეს შეძლებენ.

— ანუ „ქართული ოცნება“ დღეს უკონკურენტო პოლიტიკური ძალაა?

— რა თქმა უნდა, ნაციონალური მოძრაობა ხელისუფლებისთვის მთავარი კონკურენტია. თუმცა ეს ის კონკურენტია, სადაც მას გამარჯვების შანსი არ აქვს. ნაციონალური, ჯერ-ჯერობით, ოპოზიციური ფლანგზე დანარჩენებზე ძლიერები არიან, მაგრამ ასეთი პოზიცია გარანტირებული არ აქვთ. არავინ იცის ერთ დღესაც დანარჩენი ოპოზიცია სად წავა და როგორ გარდაიქმნება.

— ოპოზიციურ ფლანგზე რა ტიპის პოლიტიკურ კონფიგურაციას ვარაუდობთ?

— არ ვამბობ, რომ ნაციონალური მოძრაობა წინა ბურჟანძესთან დამარცხდება, მაგრამ თუ ახალი ძალა გამოჩნდება, რომელსაც საზოგადოებისთვის მეტი სათქმელიც ექნება, ნაციონალური მოძრაობა მეორე ადგილს დაკარგავს.

— ასპარეზზე ახალი პოლიტიკური ძალის გამოჩენაში კოალიციიდან გამოსულ უკვე კარგად ნაცნობ პარტიებს ხომ არ გულისხმობთ?

— კოალიცია 2016 წლამდე არ დაიშლება. მიუხედავად ბევრი არასერიოზული საუბრისა, გარწმუნებთ, ვადამდელი საპარლამენტო არჩევნები არ დაინიშნება და კოალიცია არ დაიშლება. ეს კოალიცია მომავალ არჩევნებამდე აუცილებ-

ლად ამ შემადგენლობით მივა, აი, მერე რა იქნება, არ ვიცი. ვინც ამ თემით პოლიტიკური ქულების ჩანერას ცდილობდა, ხალხის ნდობა დაკარგა. ბურჟანძესა და მასთან ერთად სხვა პოლიტიკოსებსაც ვგულისხმობ, რომლებმაც საზოგადოებაში არასერიოზული პოლიტიკოსების შთაბეჭდილება დატოვეს. რა კრიზისი უნდა გამოენვია ბურჟანძეს, რომ ქვეყანაში ახალი საპარლამენტო არჩევნები დაინიშნულიყო?! მთავარია ნაციონალურმა მოძრაობამ კანონი არ დაარღვიოს.

შინაგან საქმეთა მინისტრი ნაციონალების გეგმებზე საუბრობს, არადა იურიდიულად მათი გეგმები შეთქმულებად მაშინ შეფასდება თუ კანონის დარღვევას გადაწყვეტენ და არა იმსჯელებენ ამ გეგმებზე. ამ ფონზე, პოლიტიკური შეფასებების გაკეთება ნაადრევი მგონია.

— შინაგან საქმეთა მინისტრს არ ეთანხმებით. ეს არ არის პირველი შემთხვევა, როცა რესპუბლიკური პარტიის წევრები მთავრობის წარმომადგენლების მიმართ კრიტიკას ღიად აფიქსირებთ. პარლამენტში წარმოდგენილ ბიუჯეტსაც თქვენი პარტიის წარმომადგენელმა მხარი არ დაუჭირა. რესპუბლიკელები კოალიციისგან გასამიჯნად ხომ არ ემზადებით?

— რესპუბლიკურ პარტიაში არიან ადამიანები, რომლებიც პოზიციას ღიად აფიქსირებენ და თუ ფიქრობენ, რომ რაღაც არასწორად კეთდება, ამბობენ. ჩვენი პარტიის წევრების განცხადებებით ქვეყანა არ დაქცეულა. ბევრად მეტი პრობლემა შეიქმნება, თუ ყველა ყველაფერზე იტყვის, ვაშაო. პარლამენტი ცოცხალი ორგანიზაციაა. მიხეილ სააკაშვილის დროს უმაღლესი საკანონმდებლო ორგანოს ფუნქცია რომ ნული იყო, ამიტომაც არ არსებობდა სალი აზრი. ვიმეორებ, ეს არ არის პარტიული დაპირისპირება, ჯანსაღი კამათია პარლამენტსა და აღმასრულებელ ხელისუფლებას შორის, რადგან კონკურენტია მათი პირდაპირი დანიშნულება.

— რაც უნდა ამტკიცოთ, რომ კოალიცია ერთიანია, შიდადაპირისპირება რეგულატივშიც ღიად იკვეთება. აჭარაში „ქართული ოცნების“ ფრაქციის წევრები არჩილ ხაბაძის გადადგომას ითხოვენ.

— კოალიციაში მართვის დონეზე პრობლემები არ არის. თუ რამე ხდება, შიგნით მოლაპარაკებენ და გაერკვევიან. მურმან დუმბაძესთან „რესპუბლიკელებს“ ურთიერთობა დამთავრებული გვაქვს. მოგეხსენებათ ჩვენი პარტიის წევრი იყო და გავრიცხეთ, მის დანიშვნას არცერთ დონეზე არ მივესალმებოდით, მაგრამ ეს საკითხი თავის დროზე, უჩვენოდ გადაწყვიტეს — კარგი კაციაო. ღმერთმა ხელი მოუშარათოს, მაგრამ ახლა თავად ამ გადაწყვეტილების მიმღებებს მოუწევთ კიდევ ერთხელ დაფიქრება, რამდენად სერიოზული ადამიანია მურმან დუმბაძე.

— გაერო-ს სამიტის წინ პრემიერსა და პრეზიდენტს შორის დაწყებული დავაც შეაფასეთ. გიორგი მარგველაშვილის ამერიკაში გამგზავრება ჩაიშალა, მაგრამ პირველი პირების ქვეყნიდან გასვლის საკითხი ყოველი ვიზიტის წინ საჯაროდ განსახილველ თემად უნდა იქცეს?

— ეს საკითხი პარლამენტს არ ეხება, ამიტომ ამ თემაზე ვრცლად საუბარი მიჭირს. შეკითხვას ერთი პასუხი აქვს: საკონსტიტუციო კომისიამ უნდა დაინიშნოს სასწრაფოდ მუშაობა, რომ მსგავსი საკითხები კანონმდებლობაში დეტალურად გაიწეროს. პრობლემა მიხეილ სააკაშვილის მიერ დატოვებულ კონსტიტუციაშია და არა პრეზიდენტსა და პრემიერს შორის.

— გარდა კანონისა, პრეზიდენტსა და მთავრობას შორის ურთიერთობა რა ეტაპზე გადავა?

— პარლამენტის წევრები მთავრობასა და პრეზიდენტს შორის თანამშრომლობის, მეგობრობისა და გაგების მომხრეები ვართ. ამისთვის შევცვლით კანონს... ეტაპობრივად ყველაფერში გავერკვევით. საქართველო ისეთი ქვეყანაა, სადაც ყველაფერი კანონით განხორციელდება უნდა იყოს. მაგალითად, გაეროში მიემგზავრება პრემიერი, სამიტებზე — პრეზიდენტი და ა. შ. მართალია, ეს პოლიტიკურად საკმაოდ დაბალი დონის მანიშნებელია, მაგრამ შესაძლოა მსგავსი შემთხვევები პოლიტიკურად განვითარებულ ქვეყნებშიც დაფიქსირდეს. საქართველოს კონსტიტუციაზე საკმაოდ მაღალი დონის იურისტები მუშაობდნენ, ამიტომ მაშინვე ვთქვით, რომ ქვეყანა ამას ინანებდა, თუმცა მაშინ გვითხრეს — არაფერი გესმით, ჩვენ ყველაფერი თქვენზე უკეთ გვესმისო. ფაქტია, რომ კონსტიტუციის ირგვლივ პრობლემები შეიქმნა.

— ორი წლის განმავლობაში ამ პრობლემების მცირე ნაწილის მოგვარება მაინც რატომ ვერ მოხერხდა?

— კონსტიტუციაში ცვლილებების განსახორციელებლად, პარლამენტის 3/4 ერთ აზრზე უნდა იდგეს. ნაციონალური მოძრაობა ჩვენ ინიციატივებს მხარს ასე იოლად არ უჭერს. თუ საკონსტიტუციო უმრავლესობა ვერ მოვიპოვეთ, ერთი წელი კი არა, შესაძლოა მომდევნო ათი წლის განმავლობაში პარლამენტის ადგილმდებარეობად ქუთაისი დარჩეს. ასე რომ, ყველაფერი ეტაპობრივად დასალაგებელია.

გადაბრუნება ფარმაცევტულ სფეროში

მანია მიშელაძე, 593-51-90-12

„ნამლისა და ფარმაცევტული საქმიანობის შესახებ“ კანონში განხორციელებული ცვლილებების მიხედვით, 2014 წლის 1 სექტემბრიდან ახალი რეგულაცია ამოქმედდა, რაც აფთიაქებიდან მეორე ჯგუფის მედიკამენტების რეცეპტებით, ანუ ფორმა №3-ით გაცემას გულისხმობს. ამის შესახებ საზოგადოებამ ავგისტოში შეიტყო მაშინ, როდესაც მოსახლეობის დიდი ნაწილი შევხულებში იმყოფებოდა. ნამლების რეცეპტებით გაცემასთან დაკავშირებით სოციალურ ქსელში დიდი აჟიოტაჟი ატყდა, მაგრამ სხვადასხვა კურორტზე მყოფთ მარტივი ჭეშმარიტება გამორჩათ — ადამიანის ჯანმრთელობაზე ზრუნვა და გარკვეული მედიკამენტების რეცეპტებით გაცემა ევროკავშირის მოთხოვნაა. საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრომ უკვე განსაზღვრა იმ ნამლების სია, რომლებიც ურეცეპტოდ გაიცემა. ნუსხაში 3 000-ზე მეტი მედიკამენტი.

რაპოზი გაჩნდა მედიკამენტების დეფიციტი? არსებობს ნამლების „შავი ბაზრის“ საფრთხე? შეუწყოს რეფორმამ ხედი მონოპოლისტების გაძლიერებას?

9 სექტემბერს, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრს, დავით სერგეენკოს ფარმაცევტების შეხვედრენ და ის ხარვეზები გააცნეს, რაც ერთი კვირის განმავლობაში ნამლების რეცეპტებით გაცემისას გამოიკვეთა. მათი მოსაზრებით, რეცეპტებით გასაცემი მედიკამენტების ნუსხიდან, გარკვეული დასახელების ნამლები ურეცეპტოდ უნდა გაიცეს. სერგეენკო ფარმაცევტებს დაპირდა, რომ ამ საკითხს გადახედავს. რომელი მედიკამენტი უნდა გაიცეს ურეცეპტოდ, ჯერ არცერთ მხარეს არ დაუკონკრეტებია. მინისტრის განმარტებით, ურეცეპტოდ გასაცემ ნამლებს 15 ჯგუფის 772 დასახელების მედიკამენტი დაემატა და მათი ნუსხა ზუსტდება.

ბაზრის 40%-ზე მეტს არ უნდა ფლობდეს, მაგრამ „მედიკაპიტალის“ საშუალებით, „პსპ“ და „ავერსი“ ჯამში ბაზრის 47%-ს აკონტროლებენ, რაც კანონის უხეში დარღვევაა. ბაზრის მსხვილი მოთამაშეები, „პსპ“ და „ავერსი“, სხვა კომპანიის გაკოტრების მიზნით, ცალკეულ მედიკამენტებს ხელოვნურად აიაფებენ კიდევ. ექსპერტები მიიჩნევენ, რომ „პსპ“-სა და „ავერსს“ შორის, ჯენტილმენური შეთანხმებაა, რომლითაც კონკრეტული დასახელების მედიკამენტი მხოლოდ „პსპ“-ს ან „ავერსს“ შემოაქვს. გარდა ამისა, ეს კომპანიები ბაზარს ადგილობრივი პროდუქციითაც ავსებენ, სადაც დაახლოებით 70-მდე მწარმოებელია და ამ შევსების დროს, მსხვილი მოთამაშეები დემონსტრირებულ ფასსაც ანეხებენ. ცალკეულ მედიკამენტებს კი, რომლებიც ექსკლუზიურად შემოაქვთ, მონოპოლიურად მაღალ ფასში ყიდნიან.

უმტკივნეულოდ განხორციელდება პროცესი, რადგან ამ კომპონენტის დანერგვის დროს, ხელისუფლების მიზანი მომხმარებელზე ზრუნვა იყო. რადგან მომხმარებელს უკვე ბევრი პრობლემა შეექმნა, ესე იგი, ცვლილება სრულფასოვნად ვერ ხორციელდება. იდეის გენერირებისა და განხორციელებისას ბევრი შეცდომა დაუშვეს. უპირველესი — პრაქტიკულად, ერთიანი პერიოდში გამოცხადდა და დაინერგა რეცეპტების იდეა, რამაც ბევრი პრობლემა შექმნა. ვვლისხმობ რიგებს აფთიაქებში, მომხმარებლის მიერ დიდი რაოდენობის მედიკამენტების შექენას. ნამლის იმ მარაგს, რაც მოსახლეობაში დაგროვდა, ერთი ან ორწლიანი პერიოდისთვის ვერ გამოიყენებენ. გარდა ამისა, თავად მედიკამენტზე შეიქმნა დეფიციტი და მიუხედავად იმისა, რომ რეცეპტების სისტემა 1 სექტემბერს ამოქმედდა, უკვე ერთ კვირაში, ბევრი ნამალი, მათ შორის, ყოველდღიური მოხმარებისა და დეფიციტურია; მესამე, მნიშვნელოვანი შეცდომა ის არის, რომ ადამიანები ინფორმირებული არ იყვნენ და 1 სექტემბრამდე, საზოგადოების უდიდესმა ნაწილმა არ იცოდა, გაიცემოდა თუ არა, მაგალითად, ანალგინი რეცეპტით. ამ თვალსაზრისით, კომუნიკაციის სერიოზული დეფიციტი შეიქმნა საზოგადოებასა და ხელისუფლებას შორის, რაც ნიშნავს, რომ რეალურად, სისტემა მოუმზადებელი შეხვდა რეფორმას.

არავინ კამათობს, რომ მედიკამენტები, რომლებსაც სხვადასხვა გვერდითი მოვლენა ახასიათებს, რეცეპტისა და მინიმუმ, ექიმის რეკომენდაციის გარეშე არ უნდა გაიცეს. სწორედ ამ ტიპის ნამლები განეკუთვნება მეორე ჯგუფს, რომელთა შესაძენად ჯერ ექიმის კონსულტაცია დაგჭირდებათ, შემდეგ — რეცეპტი. ქრონიკული დაავადების შემთხვევაში, რეცეპტს ერთწლიანი ვადა აქვს. მინისტრის განმარტებით, რეცეპტი უზნის ან ოჯახის ექიმმა უნდა გასცეს, მაგრამ ამ ერთ კვირაში, მსხვილ სააფთიაქო ქსელში, კომპანიების ხელმძღვანელებმა თავისი ექიმები დასვეს, რომლებიც აფთიაქში მისულ მომხმარებლებს ადგილზევე უწერენ რეცეპტებს. ეს საკმაოდ სერიოზული პრობლემაა, რაც ფარმაცევტულ ბაზარზე არსებულ მონოპოლისტებს უკავშირდება და რაც, სასურველი იყო, იდეის ავტორებს ამ ცვლილებამდე გაეთვალისწინებინათ.

ფარმაცევტული ბაზრის მსხვილი მოთამაშეები სააფთიაქო ქსელთან ერთად სამედიცინო კლინიკებს, სადაზღვევო და მედიკამენტების მწარმოებელ კომპანიებსაც ფლობენ. ამ ფონზე, რა გასაკვირია, საკუთარ სააფთიაქო ქსელში, თავისივე კლინიკის ექიმებს რომ დასვათ, რომლებიც მათსავე წარმოებულ მედიკამენტებს გამოუწერდნენ აფთიაქებში მისულ მომხმარებლებს. გარდა ამისა, წლების განმავლობაში, ნებისმიერი კლინიკის ექიმი, ისედაც ამა თუ იმ სააფთიაქო ქსელთან იყო „შეკრული“. ხშირ შემთხვევაში, ისინი პაციენტებს „ავერსის“ ან „პსპ“-ს ბლანკზე უწერდნენ ნამლებს. ბუნებრივია, პაციენტებიც სწორედ იმ აფთიაქებში იძენდნენ მედიკამენტებს, რომელთა ლოგოც ბლანკზე იყო აღბეჭდილი. სხვათა შორის, ამ ექიმებს მსხვილი ფარმაცევტული კომპანიები ყოველ გაყიდულ მედიკამენტზე გარკვეულ პროცენტსაც უბიძგებდნენ.

ლევან კალანდაძე „ვერსიასთან“ საუბრისას აცხადებს, რომ მედიკამენტების რეცეპტებით გაცემის პროცესს, „შავი ბაზრის“ საკმაოდ სერიოზული რისკიც ახლავს. რამდენად მზადაა საზოგადოება, სახელმწიფო და თავად ფარმაცევტული სექტორი ამ რისკის წინააღმდეგ საბრძოლველად? ლევან კალანდაძე: „ათწლეულების განმავლობაში საზოგადოება ნამლის ურეცეპტოდ მიღებას იყო მიჩვეული. საქართველოში თვითმკურნალობა მაღალ დონეზეა და საზოგადოება ამაზე უარის სათქმელად შინაგანად არაა მზად. გამართობის უარაა, ადამიანებმა „გამარტივებული“ პრაქტიკით დაინერგეს და მედიკამენტები რეცეპტის გარეშე შეიძინონ. ამგვარი რისკის არსებობას რამდენიმე ფაქტორი განაპირობებს. მაგალითად, მცირე აფთიაქები. ცუდი არ არის ქვეყანაში არაბრენდირებული აფთიაქები, მაგრამ მათი კონტროლის მექანიზმი საკმაოდ დაბალია. გარდა ამისა, უნდა ვაღიაროთ, რომ ფარმაცევტული პროდუქტი „გარეგავსებოდა“ ანუ „შავი ბაზარი“ თბილისში არაა, მაგრამ რეგიონებში ბიზნესის საკმაოდ პოპულარული სახეობაა, მათ შორის, ბაზრობებსა და ავტოსადგურებში. ანუ, კონტროლის მექანიზმი არ არსებობს. მნიშვნელოვანი საკითხია საბაჟოც. ოპონენტები მეტყვიან, რომ საბაჟოებზე ყველაფერი კონტროლდება და არ შეიძლება გაჩნდეს ალურიცხავი მედიკამენტი, თუმცა აქ ერთი საკითხია გასათვალისწინებელი — საბაჟოზე ნამლები ცალკობით კი არა, წონით აღირიცხება, რაც მედიკამენტების ყველა იმპორტიორ ფარმაცევტულ კომპანიას აძლევს საშუალებას, იმაზე გაცილებით დიდი რაოდენობის მედიკამენტი შემოიტანოს, ვიდრე ქსელში აღრიცხავს. აქამდე ამ მედიკამენტების დახლქვემ გაყიდვის აუცილებლობა არ არსებობდა, მოთხოვნა არც საზოგადოებას ჰქონდა, მაგრამ როგორც კი რეცეპტების გამოწერის თვალსაზრისით საზოგადოებაში დისკომფორტი გაჩნდება, სხვადასხვა ფარმაცევტული კომპანია მედიკამენტებს „შავ ბაზარზე“ გაყიდის. არ ვამბობ, რომ ფარმაცევტული ბაზრის ლიდერთა სამეული მოიქცევა ასე, მაგრამ ეს რეალური საფრთხეა“.

„ვერსიაში“ ფარმაცევტულ ბაზარზე არსებულ მონოპოლისტებზე არაერთი ჟურნალისტური გამოძიება გამოქვეყნდა. საქართველოს ფარმაცევტული ბაზრის დაახლოებით 24%-ს შპს „ავერსი“, ხოლო 23%-ს შპს „პსპ“ ფლობს. ქვეყნის ტერიტორიის მასშტაბით, „ავერსის“ საკუთრებაში 240-მდე, ხოლო „პსპ“-ს საკუთრებაში — 170 აფთიაქია. „ავერსი“ და „პსპ“ ბაზარზე კონკურენტები არიან, მაგრამ „ვერსიამ“ გააკვირა, რომ ისინი პარტნიორები გახლავთ — შპს „მედიკაპიტალის“ 50%-იან წილს „ავერსი ფარმა“, ხოლო მეორე 50%-იან წილს „პსპ ფარმა“ ფლობს. „პსპ ფარმას“ დამფუძნებელი პარლამენტის დამოუკიდებელი დეპუტატი კახა ოქრიაშვილი, „ავერსი ფარმას“ მფლობელები — ძმები, პაატა და ნიკოლოზ კურტიანიძეები არიან. ფარმაცევტულ ბაზარზე შპს „მედიკაპიტალის“ არსებობა ორი კონკურენტი კომპანიის კარტელური შეთანხმების კლასიკური ნიმუშია, რაც „თავისუფალი ვაჭრობისა და კონკურენციის“ კანონის ამკარა დარღვევად უნდა ჩაითვალოს. კანონში განსაზღვრულია, რომ კომპანია

კონკრეტულად რა საფრთხე და რისკი ვერ გაითვალისწინა შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრომ? რეალურად, რა ხარვეზი გამოიკვეთა ერთი კვირის განმავლობაში, როდესაც საქართველოში მედიკამენტების რეცეპტებით გაცემასთან დაკავშირებული ცვლილებები ამოქმედდა? „ვერსიას“ „ახალი მემარჯვენეების“ ეკონომიკური მიმართულების ხელმძღვანელი ლევან კალანდაძე ესაუბრება: „ეს რეგულაცია საინტერესოა იმ თვალსაზრისით, რომ ათეული წლებია ამ სისტემაში აღრიცხვა-ანგარიშგება მოუწესრიგებელია. თვითმკურნალობის პრაქტიკა კი მნიშვნელოვანი რისკია საქართველოში, რაც თანამედროვე მსოფლიოში თითქმის აღარ არსებობს... ამიტომ მედიკამენტების რეცეპტებით გაცემის პრაქტიკა აღსადგენი იყო. ეს ცალსახად სწორი მიდგომაა; მეორე საკითხია, რამდენად

პერსონალის უკეთეს ავტომატიზაციას ელექტროავტობუსები ჩაანაცვლებს

გაუმართავი მუნიციპალური ტრანსპორტით მგზავრობა დედაქალაქის მოსახლეობის უმრავლესობისთვის წლების განმავლობაში მოუგვარებელ პრობლემად რჩება. მიუხედავად იმისა, რომ ქალაქის მერიამ 2006 წლიდან დაიწყო ავტობუსების განახლება, ავტობუსების დიდი ნაწილი ამ დროისთვის მოძველებულია, ზაფხულში მგზავრებს უკონდენციონერობა, ზამთარში კი სიცივე უქმნის დისკომფორტს.

არასამთავრობო ორგანიზაციები და გარემოს დამცველები კი აცხადებენ, რომ ჰაერის დაბინძურების მთავარი მიზეზი სწორედ გაუმართავი ტრანსპორტია. ეკოლოგიურად სუფთა ელექტრო-ტრანსპორტით დედაქალაქის უზრუნველყოფაზე წინა ხელისუფლების პერიოდშიც აქტიური მსჯელობა მიმდინარეობდა, თუმცა უშედეგოდ.

ამ პრობლემებს ისიც ემატება, რომ არც მიკროავტობუსები და არც „ბოგდანის“ ტიპის დიდი ზომის ავტობუსები არ არის ადაპტირებული შპმ პირებისთვის.

უახლოეს მომავალში, შესაძლოა, თბილისში ელექტროავტობუსები გამოჩნდნენ. ამ საკითხზე რამდენიმე დღის წინ დედაქალაქის მერმა, დავით ნარმანიამ ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის (EBRD) რეგიონული წარმომადგენლობის ხელმძღვანელ ბრუნო ბალვანერასთან შეხვედრაზეც იმსჯელა.

ავტობუსების და არც „ბოგდანის“ ტიპის დიდი ზომის ავტობუსები არ არის ადაპტირებული შპმ პირებისთვის.

ნარმანიამ საზოგადოებრივი ტრანსპორტის ავტომატიზაციის ალტერნატიულ ენერჯიაზე მომუშავე და ადაპტირებული ტრანსპორტით ჩანაცვლების აუცილებლობას, რისთვისაც, მისი თქმით, პირველ ეტაპზე საჭიროა ჩატარდეს შესაბამისი კვლევა. გარდა ამისა, დავით ნარმანიას თქმით, დედაქალაქს სჭირდება ახალი ხიდები და ესტაკადები, რაც ქალაქში არსებული საცობების პრობლემას მოაგვარებს.

ამ პრობლემებს ისიც ემატება, რომ არც მიკროავტობუსები და არც „ბოგდანის“ ტიპის დიდი ზომის ავტობუსები არ არის ადაპტირებული შპმ პირებისთვის.

ახალი მუნიციპალური ტრანსპორტის შემოყვანის საკითხი საკრებულოს სხდომაზე ცოტა ხნის წინ შალვა ოგბაძემაც განიხილა. მისი თქმით, ამ ეტაპზე ლაპარაკია ჰიბრიდულ ან გაზსა და დიზელის სანავაგზე ერთდროულად მომუშავე ავტობუსების შექმნაზე. დამატებითი დეტალები ჯერჯერობით უცნობია და მხოლოდ მას შემდეგ გახდება ცნობილი, როდესაც ტენდერი გამოცხადდება:

ავტობუსების და არც „ბოგდანის“ ტიპის დიდი ზომის ავტობუსები არ არის ადაპტირებული შპმ პირებისთვის.

„ეს ყველაფერი ავტობუსები ვერანაირ კრიტიკას ვერ უძლებს. დააკვირდით ამ ავტობუსების გამოწერას, მუხრან-ჭებოს, მაშუქ ელემენტებს... არაფერი არ აქვთ წესრიგში და ნორმირებული. არადა, ტექნიკურ დათვალაობებს სისტემატურად გადიან. ამის მიუხედავად, მაინც გამოჰყავთ სამუშაოდ“.

ავტობუსების და არც „ბოგდანის“ ტიპის დიდი ზომის ავტობუსები არ არის ადაპტირებული შპმ პირებისთვის.

რაც შეეხება მსხვილ ფარმაცევტულ ქსელში ექიმების არსებობას, რომლებიც ადგილზე, აფთიაქებშივე წერენ რეცეპტებს. ლევან კალანდაძე აცხადებს, რომ ეს ცალკე დამუშავებული სქემაა. უკვე ერთ კვირაშივე ასეთი სქემა საკმაოდ კარგად მოერგო ჯანდაცვის სამინისტროს მიერ მიღებულ ცვლილებას, რაც ნიშნავს, რომ 1 სექტემბრიდან დღემდე, რისკის საკმაოდ სერიოზული ფაქტორი გამოვლინდა. ლევან კალანდაძის თქმით, ჯანდაცვის სისტემა ახალი რეგულაციისთვის მზად არ აღმოჩნდა და ამ მხრივ, სახელმწიფო რეგულაციაც საკმაოდ მყიდია:

„ამ რეფორმაში უკვე ჩანს კონკრეტული ხარვეზები და ფაქტები, რომ „შავი ბაზრისა“ და დახლქვემ მედიკამენტებით ვაჭრობის პრაქტიკა ჩემი მოგონილი არ არის. ამ რეალობას თვალს უნდა გავუხსნოთ. ვფიქრობ, პირველი ორი წელი ეს რისკი გარდაუვალია, რადგან საზოგადოებაცა და სახელმწიფოც, ამ სისტემისთვის მოუმზადებელი აღმოჩნდა — ჩანს, ფორსირებული და ნაჩქარევი გადანაცვლებები მივიღეთ“.

„მითხრას, „კაზარასთან“ გაღაიკვითა, სპირტი ღაივიწყა.

ძროხები მწყაბსაო

როგორ მოიშორა თავიდან ღავით კებერაშვიდმა „კონკურენცი“ კახელი და როგორ „შეყენეს“ ბიზნესმენს ყაჩაღობის „ღანაშაუდი“

პატიმარი №0578

მაშინ, როცა საქართველოს სასჯელაღსრულებითი დაწესებულებები ყვარყვარეს ციხეს დაემსგავსა და კარის დაკეტვა ციხეში და მესამე რანგის აქტივისტთა სურვილის გათვალისწინებით დაიწყო და ბიზნესი რიგითებსაც აანაცონინა. განსაკუთრებული პრივილეგიებით ზონდერები სარგებლობდნენ. მათზე სხვა დროს მოგითხრობთ, ახლა კი...

გიორგი ბ. საინტერესო პატიმრების რანგში გადიოდა. იმის მიუხედავად, რომ „კახელი“ არც არაფერს ამტკიცებდა და არც საქმეების გარჩევას უნეროდა, ჭკუას ხშირად ეკითხებოდნენ. ისიც მოკლე, მაგრამ მკაფიო პასუხებს იძლეოდა. 15 წელი ჰქონდა მისჯილი ყაჩაღობაზე, მაგრამ ამ თემაზე არასოდეს საუბრობდა და არც არავინ ეკითხებოდა. ერთი ეგ იყო, ფრჩხილების დაჭრის დროს სამედიცინო პუნქტს აკითხავდა, ექიმებს მაკრატელს ართმევდა, ფრჩხილებს იმათ თვალწინ იჭრიდა და სიმწრის ცრემლი სდიოდა. ასეთი უპროპორციო ფრჩხილები არავის ჰქონდა. ერთ დღეს, როცა ახალი ნაკადი მოიყვანეს, გიორგი სხვა პატიმრებთან ერთად ეზოში სეირნობდა. ყურადღებით შეათვალა ახლები, მერე ცალკეად გაიღიმა და მის გვერდით მდგომ პატიმარს №0578 სევდიანად უთხრა — შეხედე, ის სამი ჩემი „პადდელნიკია“...

რამდენიმე დღის შემდეგ ახლადმოყვანილებს უკვე პატიმარმა №0578-მა ჰკითხა, „კახელი“ დიდი ხანია იცნობთ? მათ გაიოცეს, ვინ „კახელი“, რას გვეკითხები? პატიმარმა გიორგი დაანახა და უცნაური პასუხი მიიღო — სასამართლოზე ვნახეთო პირველად...

„გიორგი, ახლა მშვიდად დავსხდებით და მომიყვები, ვინ ხარ, რა გინდა აქ და რატომ ამბობენ შენი „პადდელნიკები“, რომ პირველად სასამართლოზე გნახეს“, — პატიმარი 0578 გიორგის ნარზე იჯდა და მშვიდად საუბრობდა.

„შენ რა, პროკურორი ხარ?! პრინციპში, პროკურორსაც ყველაფერი ვუთხარი, მაგრამ ვინ დაგიჯერა?! პირველად ვთქვი სასამართლოზე სრული სიმართლე, თუმცა შედეგი ვერ მივიღე“, — გაეღიმა გიორგის.

„მე დაგიჯერებ, ოღონდ ყველაფერი თავიდან ბოლომდე, დაწვრილებით მომიყვი“, — გაეცინა სტუმარს.

გიორგიმ ამოიხვნეშა, სიგარეტს მოუკიდა და დაიწყო: „ციხეში პირველად არ ვზივარ. 16 წლის ვიყავი, კაცი რომ მოვკალი. მოსაკლავი იყო, მაგრამ არ უნდა მომეკლა. ვინ ვარ მე, სიცოცხლეს რომ ვართმევ ადამიანს?! ცემა საკმარისი იქნებოდა. არავის არაფერს ვუმტკიცებ, მაგრამ დამიჯერე, ცხოვრებაში აღარავის მოვკლა. არასრულწლოვანს ათი წელი მომიცეს. ჯერ „მალაღეტკებში“ ვიჯექი, მერე „ვზროსლებში“ გადმომიყვანეს და კახეთის რეგიონის მასურებელი გავხდი. ვერ აგისხნი, რა ხდებოდა მაშინ. ქალი გინდოდა, დარეკავდი და მოჰყავდათ. მასუთიან ხალხს აქედან ვატყობდით. „ვაზვრატებიც“ აქედან კეთდებოდა. რეგიონის ფული მე მე-ბარა და ეს თანხა ხანდახან ქემით 200 ათას ლარზე ადიოდა. მერე, რუსთავის ციხიდან „პაბევი“ რომ აწვივს, მეც გავიქექი. მტკვარზე გადასვლის დროს დამიჭირეს და „სროკი“ დამიმატეს. მოკლედ, ბევრი რომ არ გავახურო, ციხეში 16 წლისამ შემოვბიჯე და აქედან 29 წლის გავედი...“

გავედი თუ არა, მიხვდები, საქმე უნდა მეკეთებინა და კრიმინალს დიდი ჯვარი დაუვსვი. ცოლი მოვიყვანე. შვილი შე-მეძინა, გიორგი დავარქვი... ჩვენს ოჯახში ასეა, მამაჩემსაც გიორგი ჰქვია, პაპასაც, დიდ პაპასაც, მეც... ციხეში ყოფნის დროს ერთი ტიპი იჯდა ჩემთან, ხორბლისგან სპირტის გამოხდა მასწავლა ოჯახურ პირობებში. ვცადე და გამომივიდა. ზონიდან გამოსულები, ზოგი რესტორანში მუშაობდა, ზოგი ბარებში. დაფუარე და ჩემი სპირტი შევთავაზე, იმაზე დაბალ ფასად, ვიდრე რეალურად ღირდა. 10 ლიტრით დავიწყე და ორ კვირაში 300 ლიტრის კლიენტი მყავდა. ამოვისუნთქე, ერთ თვეში მანქანა ვიყიდე, სახლის აშენება დავიწყე. ეს 300 ლიტრი სპირტი იცი, რამდენ ფულს ტოვებდა? ასე, ნელ-ნელა ავედი ერთ ტონამდე. კვირაში ერთი ტონა სპირტის ჩაბარება პრობლემა არ იყო. ვატყობდი, მეტის პერსპექტივაც მქონდა. მამამ მითხრა, ძროხა მიყიდე, მაინც სოფლის კაცი ვარო და 30 სული ძროხა მიუყვანე ერთ დღეს. ბიზნესი გავაფართოვე და დამადგინე ვილაყ ჰალსტუხიანი ტიპები. ქსივები გააძრეს და მანქანაში ჩამტენეს.

თბილისამდე ხმა არ გაუღიათ. მოდულის შენობაში მიმიყვა-

ნეს. მითხრეს, სპირტის „ზავოდს“ დღესვე მოშლი, რაც იმოვე შეირგე და ძროხები მწყემსეო. გამიკვირდა. ძნელია, 13 წელი ციხეში რომ ხარ, არაფრის გეშინია, ჯოჯოხეთს გადარჩი და კარაქიან ბულკზე გაზრდილი ტიპი გემუქრება. გამეღიმა და ვკითხე, ვის გადავუბრინე წინ-მეთქი? ამაყად მითხრეს, „კე-ზერასო“. დავთანხმდი და გამომიშვეს. ბევრი რომ ვიფიქრე მიხვდები, ან სპირტი უნდა მეკეთებინა, ან კრიმინალს დავბრუნებოდი. მეორე დღეს მოდულის შენობას მივადექი. კე-ზერაშვილის ნახვა მინდა, ბიზნესინტერესები იკვეთება-თქო. იქაურობა კრაზნის ბუდეს დაემსგავსა. ყველა აფუსფუსდა და 15 წუთში ჩემს წინ ისევე ის ტიპები იდგნენ, რომლებმაც წინა დღეს წამიყვანეს. ვთხოვე, 300 ლიტრის გაყიდვის უფლება მომეცით, ოჯახი რომ ვარჩინო, ეს რაოდენობა კეზერას არ დალუპავს-თქო. კატეგორიული უარი მითხრეს, დამემუქრენენ,

კრიზისი

„ჩვენს შინას არავის ღავთომობთ! ღიღება უკრაინას!“

1200 მძევად გათავისუფლებულია, რუსული ჯარების 70% უკრაინის საზღვრიდან გაიყვანეს

უკრაინის პრეზიდენტ პეტრო პოროშენკოს განცხადებით, რუსული ჯარების დიდმა ნაწილმა უკრაინის ტერიტორია დატოვა. „უკრაინის მთავარი სადაზვერეო სამმართველოს ბოლო ინფორმაციით, რუსული ჯარების 70% საზღვრიდან გაიყვანეს“, — განაცხადა პოროშენკომ მთავრობის სხდომაზე და დასძინა, რომ „სამშვიდობო ინიციატივას კარგი პერსპექტივა აქვს“.

მიუხედავად ამისა, უკრაინაში დღემდე დაძაბული ვითარებაა. საქართველომ ჰუმანიტარული ტვირთი გაგზავნა — მედიკამენტები დიაბეტიკით დაავადებულთათვის, სახარჯი მასალა და საერთაშორისო ურთიერთობებზე და ზოგადად, თანამედროვე მსოფლიოზე. მიუხედავად იმისა, რომ 5 სექტემბერს მინსკში საკონტაქტო ჯგუფის მონაწილეებმა ხელი მოაწერეს დონბასში ცეცხლის დაწყებების შეწყვეტის პროტოკოლს, (რომელიც 5 სექტემბერს 18:00 საათიდანვე შევიდა ძალაში), ტერორისტები ნერტილოვან დარტყმებს მაინც ახორციელებენ. ბოვიკებმა ზავი დაარღვიეს და რუს საზღვდროებთან ერთად უკრაინული არმიის პოზიციები დაცხრილეს. ამის შესახებ უკრაინის სამხედრო-პოლიტიკური კვლევების ცენტრის დირექტორმა, დიმიტრი ტიმჩუკმა დაწერა აცტუბოკ-ის საკუთარ გვერდზე: ბოვიკებმა ზავი დაარღვიეს და რუს საზღვდროებთან ერთად უკრაინული არმიის პოზიციების დაცხრილეს ახორციელებენ. უკრაინელი სამხედროები მკაცრად იცავენ ზავის პირობებს, არ იყენებენ აქტიურ მოქმედებებს“. ტიმჩუკის ინფორმაციით, 6 სექტემბერს ბოვიკებმა სამი დასახლებული პუნქტი დაცხრილეს, ასევე ნალმტყორცნიდან ისროდნენ დონეცკის აეროპორტის მიმართულებით. უკრაინის პრეზიდენტის, პეტრო პოროშენკოს მარიუპოლის რაიონში ჩასვლის შემდეგ კი, ცეცხლი გაუხსნეს უკრაინის არმიის ბლოკოსტებს. უკრაინელმა სამხედროებმა საპასუხო ცეცხლის შედეგად, მოწინააღმდეგის ერთი ტანკი გაანადგურეს. „ჩვენს შინას არავის ღავთომობთ! ღიღება უკრაინას! მარიუპოლში ჩასვლის შესახებ განაცხადე თუ არა, აქ სროლა დაიწყო. ეგონათ, შეგვაშინებდნენ, მაგრამ მათი არავის ეშინია. ჩვენ გავიმარჯვებთ, რადგან სიმართლე და ღმერთი ჩვენ მხარესაა!“, — ასე უპასუხა ბოვიკების შემტევას პრეზიდენტმა. პოროშენკომ, მარიუპოლში, ქალაქის თავდაცვის გაძლიერების განკარგულება გასცა. უკრაინელმა სამხედროებმა შეძლეს, შეეჩერებინათ ქალაქზე მოსალოდნელი სატანკო დარტყმები, რის შედეგადაც სეპარატისტები და რუსი მემორები ყირიმის მიმართულებით აპირებდნენ გასასვლელის უზრუნველყოფას.

ამის შემდეგ უკრაინისა და რუსეთის პრეზიდენტებს შორის, მიყოლებით, რამდენიმე სატელეფონო ზარი შედგა. 8 სექტემბერს, საუბრის შემდეგ, კრემლმა გაავრცელა ინფორმაცია, რომ ვლადიმერ პუტინმა და პეტრო პოროშენკომ აღმოსავლეთ უკრაინაში ვითარების მშვიდობიანად დარეგულირების გზები

კიდევ თუ მოხვალ აქ, ციხეში გაგიშვებთ, თვალთ აღარ დაგვენახო და სპირტი დაივიწყეო.

მაინც გავაკეთე 300 ლიტრი და ჩავაბარე. მეორე მცდელობისას დამიჭირეს. გურჯაანის პოლიციაში გადამიყვანეს და წიხლით შემდგნენ. აბა, ცემით როგორ გამაკვირვებდნენ, მაგრამ, როცა მითხრეს, ყაჩაღობა უნდა აღიარო, მიხვდები, შარში ვიყავი. ვიუარე... მერე ნამდვილი ჯოჯოხეთი დაიწყო. ფრჩხილებზე ჯერ რეზინის ჩაქურჩი მიდრეკეს, მერე კი ნემსები დამარტყეს, ჩაქურჩს ახლა იმ ნემსებს ურტყამდნენ. ხელებზე და ფეხებზე ფრჩხილები ჩაქურჩით და ნემსით ამადრეს და მას შემდეგ ასე, უპროპორციოდ მეზრდებოდა. ვიცოდი, აღიარების შემთხვევაში რა ჯოჯოხეთი მელოდა და ბოლომდე მოვითმინე, ვითიშებოდი, მაგრამ მაინც არ ვაღიარე...

სასამართლოზე გავიციანი ის „პადდელნიკები“, წინა დღეს რომ დაგანახე. მაგათზე რა მეთქმის, თავი გაიფიქრეს, ამ ბიჭს პირველად ვხედავთ, ჩვენთან ერთად არ ყოფილაო. დაზარალებულმაც თქვა, მე მხოლოდ სამი კაცი ვიცი, მეოთხე არ მინახავსო, მაგრამ გამასამართლეს და 15 წელი მომიასჯეს. სახლში 2 თვის შვილი და მეუღლე დავტოვე, ნახევრადამშენებული სახლი და...

სამართალს ვეძებ, მაგრამ ვერ ვპოულობ. ნელან გითხარი, კაცს აღარ მოვკლავ- მეთქი, მაგრამ კეზერას თუ ოდესმე სადმე შეხვდები, ჩემს ფრჩხილებში გაყრილ თითოეულ ნემსს საითათოდ ვაზღვევინებ...“

P.S. გიორგი ბ. სასჯელს დღემდე იხდის და აცხადებს, რომ დაკითხვის შემთხვევაში არამარტო იმ პირებს დასახლებებს, ვინც ანამა, არამედ მათაც, ვინც მოდულის შენობაში მიიყვანა. მისი „პადდელნიკებიც“ მზად არიან, ჩვენება მისცენ და აღიარონ, რომ გიორგი ბ. მათთან ერთად არ ყოფილა და იგი პირველად სასამართლოზე წახეს.

განხილეს. საუბრის კონკრეტული დეტალები არ ხმაურდება, მაგრამ ითქვა, რომ „დილოგი კვლავ გაგრძელდება“.

მორიგი სატელეფონო საუბარი პრეზიდენტებს შორის 10 სექტემბერს გაიმართა. უკრაინული მედიის ინფორმაციით, მხარეებმა აღმოსავლეთ უკრაინაში ცეცხლის შეწყვეტის რეჟიმის უზრუნველყოფის საკითხები განხილეს. ორი ქვეყნის პირველი პირები შეთანხმდნენ, რომ კონტროლზე აიყვანენ ამ საკითხებს.

„უკრაინა არ წავიდა დათმობაზე ტერორისტებს და რუსეთთან! უკრაინამ არ დათმო თავის ინტერესები! არანაირ ფედერალიზაციაზე საუბარი არ შედეგება! ვცდილობთ, ცეცხლის შეწყვეტის რეჟიმი დავიცვათ, ეს ადვილი არაა, რადგან ტერორისტები მუდმივად ცდილობენ, ჩვენი სამხედროები პროვოცაციაზე წამოაგონონ“.

პოროშენკო აცხადებს, რომ ცეცხლის შეწყვეტის რეჟიმის დაცვას მაქსიმალურად ცდილობს. შედეგად, მინსკში მიღწეული შეთანხმებიდან დღემდე, 1200 მძევალი გათავისუფლდა.

უცხოური მედია ავრცელებს ინფორმაციას, რომ, თუ უკრაინაში ცეცხლის შეწყვეტის რეჟიმი შენარჩუნდება და მშვიდობიანი მოლაპარაკებები დაიწყება, ევროპა მზადაა, რუსეთის წინააღმდეგ ახალი სანქციების დაწესების გადაწყვეტილება გააუქმოს. ნატო-ს გენერალური მდივანი ანდერს ფოგ რასმუსენი კი მიიჩნევს, რომ რუსეთისთვის უკეთესია, ახალ-ახალი სიურპრიზები არ მოაწყოს და ამით აღიანსთან ურთიერთობა არ გაიფუჭოს, რადგან „ნატო-სთან თანამშრომლობა უკეთესია, ვიდრე დაპირისპირება. რუსეთმა უნდა გაცნობიეროს, რომ ნატო-ს გაფართოვის პოლიტიკა „რუსეთის იზოლაციაზე“ არაა გათვალისწინებული“.

ამერიკის პრეზიდენტის, ბარაკ ობამას მრჩეველი ზოიგნეც ბუეზისნი კი მიიჩნევს, რომ დასავლეთი უკრაინას იარაღით უნდა დაეხმაროს. „თავდაცვის მიზნით და არა იმიტომ, რომ უკრაინა რუსეთს თავს დაესხას. რაც მეტად იქნება დაცული უკრაინა, მით ძვირი დაუჯდება პუტინის თავისი პოლიტიკა და მით მეტი მანისი გაჩნდება, რუსეთის პრეზიდენტმა ამ პოლიტიკას გადასხედოს. პუტინს არაფერი გამოუვა! მაგრამ, თუ მომავალშიც ეცდება ძალისმიერი მეთოდებით ახალი საბჭოთა კავშირის შექმნას, დიდ თავისუფლებას გაუჩენს ევროპას“.

გაიზიარებს თუ არა ობამა მრჩეველი პოლიტოლოგის აზრს და გააუქმებს თუ არა რუსეთისთვის ახალი სანქციების დაწესების გადაწყვეტილებას, პუტინის ქმედებებზე დამოკიდებულია, უფრო სწორად იმაზე, პოლიტიკური რეალობის სწორად აღქმასა და უტოპიურ ამბიციებს შორის, როგორ არჩევანს გააკეთებს ვლადიმერ ვლადიმეროვიჩი.

ნინო ლურსმანაშვილი

2014 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის ექვსთვიანი ანგარიშის მიხედვით, რომელიც მთავრობამ პარლამენტში უკვე წარადგინა და კომიტეტებმა განხილვა დაიწყეს, შემოსულობების გეგმა ვერ შესრულდა. შემოსულობების ნაწილში ყველაზე დიდი პრობლემა გრანტებში, სხვა შემოსავლებში, ფინანსური აქტივების კლებასა და ვალდებულებების ზრდაშია. დოკუმენტის თანახმად, შემოსულობებს 155 000 000 ლარი დააკლდა, გრანტებს – 53 000 000, სხვა შემოსავლებს – 33 000 000, ფინანსურ აქტივებს – 6 000 000, ვალდებულებების ზრდას, ანუ სესხებს – 176 000 000 ლარი. ვალდებულებები იმიტომ ვერ შესრულდა, რომ საგარეო წყაროებიდან საკმარისი რაოდენობის ფინანსები ვერ მოიზიდეს, რაც საშინაო, ფასიან ქალაქებთან შედარებით, გაცილებით იაფი სესხია. სპეციალისტების გაანგარიშებით, სახელმწიფო ბიუჯეტის ექვსთვიანი შესრულებას დაახლოებით 225 000 000 ლარი დააკლდა. საპარლამენტო კომიტეტებში 2014 წლის ბიუჯეტის ექვსი თვის შედეგების განხილვა 12 სექტემბერს დასრულდება, რასაც საბოლოოდ, საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტი შეაჯამებს.

2014 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის ექვსთვიანი შედეგების განხილვა პარლამენტში სამშაბათს, 9 სექტემბერს, აგრარული და გარემოს დაცვის კომიტეტებმა დაიწყეს. მთავრობის მიერ წარდგენილი დოკუმენტი ორივე კომიტეტმა უარყოფითად შეაფასა და კენჭისყრაზე მხარი არ დაუჭირა. აგრარული კომიტეტის თავმჯდომარეს, გიგლა აგულაშვილს ბიუჯეტის შესრულებასთან დაკავშირებით შენიშვნები არ აქვს, მაგრამ მისი თქმით, პრობლემა ხარჯვითი ნაწილია. კომიტეტის თავმჯდომარე განმარტავს, რომ სამინისტროები სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილ თანხას ვერ ითვისებენ. კომიტეტის სხდომაზე, აგულაშვილმა სოფლის მეურნეობისა და სურსათის სამინისტროს წარმომადგენლები გააკრიტიკა და დაინტერესდა, სურსათის უვნებლობის, მცენარეთა დაცვისა და ეპიზოოტიური კეთილსამიქრობისთვის, ბიუჯეტში გათვალისწინებული 15 096 000 ლარიდან, მხოლოდ 7 713 000 ლარი რატომ აითვისეს. კომიტეტის თავმჯდომარემ დააზუსტა, რომ ათვისებული თანხა გეგმის შესრულების 51.2%-ია.

სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ, აგრარულ კომიტეტში წარმოდგენილი ინფორმაციით, 2014 წლის ექვსი თვის დაზუსტებული გეგმით, უწყებას 169 940 000 ლარი გამოეყო. ფაქტობრივი შესრულება 145 623 000 ლარია, რაც დაგეგმილის 85.8%-ია. სამინისტროს ინფორმაციით, 100%-ით შეღავათიანი აგროკრედიტის გეგმა შესრულდა, რადგან გეგმით გათვალისწინებული იყო 58 800 000 ლარი, საიდანაც 58 800 000 ლარი ათვისებული. 100%-ით შესრულდა მცირემნიშნა ფერმერთა საგაზაფხულო სამუშაოების ხელისშემწყობი ღონისძიებები, რისთვისაც გეგმით გათვალისწინებული 50 000 000 ლარიდან, მთლიანი თანხა ათვისებული.

2014 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის ექვსთვიანი ანგარიშის მიხედვით, ბიუჯეტიდან გამოყოფილი თანხა ვერც გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრომ აითვისა. შესრულების ანგარიშის მიხედვით, დაცული ტერიტორიების სისტემის ჩამოყალიბებისა და მართვის პროგრამისთვის ექვსი თვის დაზუსტებული გეგმა 6 509 600 ლარი იყო, საიდანაც მხოლოდ 2 558 800 ლარი დაიხარჯა, რაც შესრულების 39.9%-ია. ეროვნული სატყეო სააგენტოსთვის, სატყეო სისტემის ჩამოყალიბებისა და მართვის პროგრამის განხორციელების მიზნით, მიმდინარე წლის ექვს თვეში 5 068 200 ლარი გამოეყვს, საიდანაც 3 676 200 ლარი დაიხარჯა, რაც შესრულების 72.5%-ია. ექვსი თვის ბიუჯეტი 91.8%-ით გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის სამსახურმა შეასრულა, 89.4%-ით – გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრომ.

პარლამენტის გარემოს დაცვის კომიტეტის თავმჯდომარემ გია ცაგარეიშვილმა საკმაოდ მკაცრად გააკრიტიკა სამინისტროს წარმომადგენლები და კატეგორიულად მოითხოვა, რომ სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი სახსრები უწყებამ სრულად აითვისოს. „ვერსიასთან“ საუბრისას **გია ცაგარეიშვილმა** აღნიშნა, რომ კომიტეტის სხდომაზე, გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს წარმომადგენლებს ვერ მოისმინა კონკრეტული პასუხი, რატომ ვერ აითვისა უწყებამ ბიუჯეტიდან გამოყოფილი თანხა: „ექვსი თვის განმავლობაში, ბიუჯეტის ხარჯვითი ნაწილი დაახლოებით 67%-ით შესრულდა. მართალია, გარემოს დაცვის სამინისტროს წარმომადგენლებისგან პასუხი ვერ მოვისმინე, მაგრამ მიმაჩნია, რომ მენეჯმენტი, რომელიც ამ უწყებას მართავდა, შესაძლოა, სწორედ ამ მიზეზის გამო ვაათავისუფლეს. ანგარიშში ასახულია 2014 წლის ექვსი თვის შესრულება, რომელიც 1 იანვრიდან 1 ივლისამდე პერიოდს მოიცავს და ნამდვილად არ ეხება ახალ მენეჯმენტს, რომელიც სამინისტროს მმართველობაში 20 ივლისს შემდეგ შევიდა. უკვე ვესაუბრე ფინანსთა სამინისტროს წარმომადგენლებს, რომლებმაც მიიხრეს, რომ ბოლო თვეში ბიუჯეტის ხარჯვითი ნაწილი 15%-ით გაიზარდა და სხვადასხვა სამინისტროს მიერ თანხების ათვისება 80%-ს გასცდა. გარემოს დაცვის სამინისტროს წინაშე უზარმაზარი გამოწვევებია, საქართველოში უზარმაზარი ეკოლოგიური პრობლემებია, რაც აუცილებლად უნდა მოგვარდეს. წურავის დაავინყდება, რომ ასოციაციების ხელშეწყობას ხელი მოვანყვებ და იქ მთელი თავი გარემოს დაცვითი პრობლემების მოგვარებას ეძღვნება. ამ ფონზე, როდესაც მწირი შესაძლებლობებიც კი ვერ იხარჯება, კომიტეტის თავმჯდომარეს, თუ ის ნორმალურია და

130 ათასი ლარით გაზრდილი პრემიები და „შეუსრულებელი“ ბიუჯეტი

რაფომ დაინუნა პრემიების ორმა კომიტეტმა 2014 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის ექვსთვიანი ანგარიში?

იოტისოდენა პასუხისმგებლობით მაცნე გამოიჩინა, ნამდვილად უნდა ანუხებდეს ეს პრობლემები. შესაბამისად, ჩემი კრიტიკული შენიშვნაც სწორედ ამან განაპირობა“.

სპეციალისტების მოსაზრებით, სხვადასხვა სამინისტროები ბიუჯეტის ხარჯვითი ნაწილს ჩაშლილი ტენდერების გამო ვერ ასრულებენ. მარტივად რომ ავხსნათ, უწყებები საბიუჯეტო სახსრებს იმიტომ ვერ ხარჯავენ, რომ მათ მიერ გამოცხადებულ ტენდერებში სხვადასხვა კომპანიები ვერ ან არ იმარჯვებენ. პრობლემებია გამარტივებულ ტენდერებშიც, რაც ერთ პირთან მოლაპარაკების გზით, ელექტრონულ შესყიდვებში გამარჯვებას გულისხმობს. ტენდერების ჩაშლას სხვადასხვა მიზეზი აქვს, ხშირად ელექტრონულ შესყიდვებში მონაწილე კომპანიების მიერ უხარისხოდ შესრულებულ სამუშაოებს უკავშირდება. თუმცა სპეციალისტების განმარტებით, ელექტრონული შესყიდვების შესახებ კანონში უამრავი ხარვეზია, რაც ზოგადად, ტენდერების ხარისხიანად ჩატარებას ხელს უშლის. საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ინიციატივით, მთავრობა უკვე ამზადებს ცვლილებების პროექტს, რომელიც ელექტრონული შესყიდვების შესახებ კანონში უნდა შევიდეს. კანონპროექტის პაკეტს საკანონმდებლო ორგანოში სექტემბრის ბოლოს ელოდებიან, რაც სამომავლოდ საკანონმდებლო ხარვეზებს გამოასწორებს.

გია ცაგარეიშვილი: „ჩვენს უწყებაში ყველაზე ნაკლები თანხა, დაახლოებით 40%-მდე, დაცული ტერიტორიების სააგენტომ აითვისა, მაგრამ როგორც მითხრეს, ვარკვეული ტენდერები უკვე გამოცხადდა, სამუშაოების განხორციელება უნდა დასრულდეს ახლა ამ სამუშაოების ხარისხის მონიტორინგს. ხონის რაიონის სოფელ გორდის ტერიტორიაზე, ოკაცეს კანიონი უკვე გაიხსნა, მაგრამ ამ კანიონთან დაკავშირებით, გადაულახავი პრობლემები გვქონდა. ოკაცეს კანიონთან დაკავშირებით, ტენდერი 2012 წელს, ჯერ კიდევ წინა ხელისუფლების პირობებში გამოცხადდა და მშენებლობაც დაიწყო, მაგრამ უხარისხოდ. მეტიც, ეს კონტრაქტი ჩაშლის პირამდეც კი მივიდა და იძულებული გახდით, პროცესში სამართალდამცველებიც ჩაგვეერთო. დაცული ტერიტორიების სააგენტოს მიერ თანხების არგახარჯვა ოკაცეს კანიონში ასათვისებელ თანხასაც უკავშირდება, რადგან ამ პროექტისთვის დაახლოებით, 3 000 000 ლარზე მეტი იყო გამოყოფილი. არ გამოვრიცხავ, სხვა უწყებებშიც ანალოგიური პრობლემებია, მაგრამ ამის შესახებ დეტალურად ვერაფერს გეტყვით“.

უმცირესობის ფორმატში, საპარლამენტო ფრაქცია „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ წევრებმა, 2014 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის ექვსთვიანი ანგარიში ქუთაისის პარლამენტში ხუთშაბათს, 11 სექტემბერს განიხილეს. „ვერსიას“ ფრაქცია „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ წევრი, **ზურაბ მელიქიშვილი** ესაუბრება: „2014 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის ექვსთვიანი ანგა-

რიში უამრავი პრობლემაა, კითხვებიც შესაბამისი გვექონდა, თუმცა მთავრობის წარმომადგენლებმა ნამდვილად არაადეკვატური პასუხები გაგვცეს. პასუხისმგებლობისგან თავის არიდების მცდელობაა ფინანსთა მინისტრის მოადგილის პასუხი, როდესაც კონკრეტულ კითხვაზე გვიპასუხა, რომ ამა თუ იმ სამინისტროს შესახებ ინფორმაცია არ იცის, ეს საკითხი არ შეუსწავლია და ასე შემდეგ. ჩვენ დავესვით კითხვა, რატომ შეექმნა პრობლემა ექვსი თვის განმავლობაში, მინიმალური რაოდენობით დაგეგმილ ბიუჯეტს შესრულებასა და ხარჯვითი ნაწილი. ეს ნიშნავს, რომ დარჩენილ პერიოდში, დიდი ოდენობით ხარჯის განწევა სერიოზულ დარტყმას მიაყენებს საქართველოს ეროვნული ვალუტის, ლარის კურსს“.

„ვერსიის“ კითხვაზე, რატომ შეექმნა პრობლემები სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობებისა და ხარჯვითი ნაწილი და რატომ ვერ მოახერხეს სხვადასხვა სახელმწიფო უწყებებმა ბიუჯეტიდან გამოყოფილი თანხების ათვისება, ზურაბ მელიქიშვილმა უპასუხა, რომ მიზეზი ბიუჯეტის არასწორი დაგეგმარებაა:

„პრობლემები იმიტომ შექმნა, რომ მთავრობა შეშინებულია და ამ შიშის მაგალითად გასული, 2013 წელი აქვთ, როდესაც ბიუჯეტის ხარჯვითი ნაწილი 700 000 000 ლარით, ხოლო საგადასახადო შემოსავლები — 633 000 000 ლარით გაიზარდა. 2014 წლის ბიუჯეტის დაგეგმარებისას, საგადასახადო შემოსავლების ნაწილი 100 000 000 ლარით ნაკლები იყო, ვიდრე 2013 წლის ბიუჯეტის თავდაპირველ ვარიანტში დაგეგმეს, ანუ 6 820 000 000 ლარით დაგეგმეს. ახლა ამბობენ, რომ საგადასახადო გეგმას ასრულებენ, თუმცა ამის საპირწონედ, ბიუჯეტის სხვა ხარჯების შესახებ, გაზარდეს დეფიციტი და აიღეს 1 მილიარდი ლარი უცხოური საფინანსო წყაროებიდან, ხოლო შიდა ვალის სახით, 600 000 000 ლარი — ადგილობრივი კომერციული ბანკებიდან. თავისთავად, ეს არასწორი ნაბიჯი იყო, რადგან წარმოიდგინეთ, ბანკიდან იღებთ ვალს და ობლიგაციების სახით, ისევ ბანკს უბრუნებთ. აქედან გამომდინარე, ხელისუფლებას მუდმივი შიში აქვს, შეასრულებს თუ არა სახელმწიფო ბიუჯეტს და ამის გამო უამრავ შეცდომას უშვებენ“.

ზურაბ მელიქიშვილის განცხადებით, მთავრობა პასუხისმგებელია, როგორც ბიუჯეტის დაგეგმარებაზე, ასევე მის შესრულებასა და ეფექტურ ხარჯვაზე. ამის ნაცვლად, ხელისუფლებამ მუდმივად წინა ხელისუფლებასზე გადაბრუნების რეჟიმშია. მისი თქმით, პარლამენტში წარმოდგენილი ექვსთვიანი შესრულების ანგარიშის მიხედვით, შემოსულობებისა და ხარჯვითი ნაწილი პრობლემები იმიტომაც შექმნა, რომ ახალი ხელისუფლების პირობებში, საკმაოდ მაღალი ხელფასები და პრემიები გაიცა. ზურაბ მელიქიშვილის განმარტებით, 2013 წლის პირველ ექვს თვეში, 2012 წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით, 60 000 000 ლარით მეტი ხელფასი და პრემია გაიცა, ხოლო 2014 წელს — 130 000 000 ლარით მეტი.

პერსონალი

გერმანიაში გარდასული ზუბიდილის ოჯახი მთავრობას მიმართავს

37 წლის ზაზა კულუა გერმანიის ქალაქ ფრეიბურგში, 4 სექტემბერს გარდაიცვალა და მისი გადმოსვენება დღემდე ვერ ხერხდება.

გარდაცვლილის მეუღლის, მაკა რიგვაგას განცხადებით, გერმანიაში ტუპერკულოზის დიაგნოზით, სამკურნალოდ წასული ზაზა კულუას გადმოსვენებისთვის 3500 ევროს საჭირო, რის შეგროვებასაც ოჯახი ვერ ახერხებს.

კულუას გერმანიაში სამკურნალოდ გასაგზავნად კულუებმა საცხოვრებელი სახლიც კი დაალომბარდეს.

ზაზა კულუას ცხედარი ამჟამად ქალაქ ფრეიბურგის პოს-პიტალ „უნიკლინიკის“ პროზექტურაშია მოთავსებული და, თუ გადმოსვენება ვერ მოხერხდება, ორ დღეში დაკრძალავენ. სწორედ ეს ცნობა მიიღო ოჯახმა კლინიკის იურისტისგან, რომელიც კულუებს თარჯიმნის დახმარებით დაუკავშირდა.

გარდაცვლილის ოჯახი და ახლობლები დახმარებას მთავრობას, კონკრეტულად კი საგარეო საქმეთა სამინისტროს სთხოვენ.

„პირველი“

ადვილი

სტანდარტი

რთული

ექსპერტი

9x9 grid for 'ადვილი' category with numbers 1-9.

9x9 grid for 'სტანდარტი' category with numbers 1-9.

9x9 grid for 'რთული' category with numbers 1-9.

9x9 grid for 'ექსპერტი' category with numbers 1-9.

ყველაზე კალორიული სამზარეულო გამოავლინეს

თვალის ფერი და ადამიანის ხასიათი

დიდი ხნის განმავლობაში მეცნიერები ხელჩასაჭიდდნენ ვერაფერს პოპულარულ იმის გასარკვევად, რა გავლენას ახდენს თვალის ფერი ადამიანის ხასიათსა და მის უნარზე. ამჯერად ამერიკელმა სწავლულმა მოახერხეს ამ საკითხის გამოკვლევა და სენსაციური ინფორმაცია გამოაქვეყნა: თურმე თანამედროვე მსოფლიოში თვალის ადამიანის ინტელექტუალური უნარების მაჩვენებელია. ცისფერი თვალის მქონე უფრო შრომისუნარიანები ყოფილან, ვიდრე მუქი ფერის თვალის მქონეები. ცისფერთვალეები მეტ წარმატებას აღწევენ აკადემიური განათლების მიღებისას, ვიდრე დანარჩენები. მათ თურმე უფრო მეტად აქვთ განვითარებული სტრატეგიული აზროვნება და სპორტის ისეთ სახეობაშიც კი, როგორც გოლფი, უკეთ თამაშობენ. თუმცა თავად სწავლულმა გაუჭირდათ ამ დასკვნებისთვის დამაჯერებელი მეცნიერული ახსნა მოეძებნათ. სხვათა შორის, ფსიქოლოგები დიდი ხანია ამტკიცებენ, რომ ადამიანის თვალის ფერი და მის ხასიათს შორის კავშირი არსებობს. მათი მოსაზრებით, ღია ფერის (ნაცრისფერი, ცისფერი, ლურჯი) თვალის მქონეებს არ ეშინიათ გარემომცვეთა წინააღმდეგობის, ამიტომ საკუთარ თავში ყოველთვის დარწმუნებულნი არიან. ასეთ პიროვნებებს მიდრეკილება აქვთ ავანტიურისადმი. ნაცრისფერ-ყავისფერ-მწვანეთვალეებიანი ადამიანები უყურადღებოები და არამდგრადები არიან, თუმცა, ამავე დროს მგრძობიარე ხასიათი აქვთ. მუქი ფერის თვალის მქონეები კი ჩვეულებრივ მომხიბვლელი არიან და შეუძლიათ მოსაუბრის „მიზიდავა“. მათ კარგი მეხსიერება აქვთ და მოვლენების გაანალიზებაც შესანიშნავად შეუძლიათ.

ბობონა შეუხირობლად იხინის

ჩინელი ნევროლოგები აპირებენ, ტვინის სკანირება გაუკეთონ გოგონას, რომელიც უკვე 12 წელია შეუჩერებლად იცინის. სოუ პინჰუიმ სიცილი 8 თვის ასაკში დაიწყო მას შემდეგ, რაც ციება შეეყარა. შემდგომში ორი წლის განმავლობაში მშობლები ამაოდ ცდილობდნენ ბავშვის ალაპარაკებას — პასუხად მხოლოდ უკონტროლო სიცილი ესმოდათ. სოუს ოჯახი მთელ თანხას გოგონას მკურნალობაში ხარჯავს, იღებენ კრედიტებს და ცდილობენ, ქალიშვილს როგორმე უშველონ, მაგრამ 12 წლის განმავლობაში ექიმებმა სოუს განსაკურნად ქმედითი მეთოდი ვერ გამოიხატეს. ამჯერად ჩინელი მედიკოსები იმედოვნებენ, რომ ტვინის სკანირების შემდეგ დაადგენენ, რითაა გამოწვეული ეს შეუჩერებელი სიცილი და გოგონას მდგომარეობას რადიკალურად შეცვლიან.

მსოფლიოს ქვეყნების ტრადიციული სამზარეულოები ერთმანეთისგან მრავალფეროვნებითა და განუმეორებლობით განსხვავდება. თუმცა, საკითხავია, ყველა მათგანი სასარგებლოა თუ არა? ბრიტანელმა მეცნიერებმა გადამოკვლეს გამოკვლიათ, რომელი ქვეყნის კერძებია ყველაზე კალორიული და შედეგად, ყველაზე მავნე აღნაგობისთვის. კვლევებმა აჩვენა, რომ ყველაზე მეტ კალორიას ინდური სამზარეულო შეიცავს — ყოველი აქაური კერძი იმაზე მეტად ცხიმოვანია, ვიდრე ეს რეკომენდებულია და ეს არა მხოლოდ ხორცისგან მომზადებულ კერძებს ან პოპულარულ კარის ეხება. სწავლულებმა აღმოაჩინეს, რომ ინდური პურიც კი — ნაანი უფრო კალორიულია, ვიდრე ქათმისგან მომზადებული ინდური კერძები. როგორც გაირკვა, აქაური სამზარეულოს კალორიულობის მიზეზი ისაა, რომ მომზადებისას უხვად მოიხმარენ როგორც მცენარეულ ცხიმს, ასევე ერბოს. ასე რომ, ინდური კერძების სიყვარული ბევრს შეიძლება წონაში საკმაოდ მომატების, გულ-სისხლძარღვთა დაავადებისა და დიაბეტის ფასად დაუჯდეს.

წინა ნომერში გასული სკანოკრდისა და სუდოკუს პასუხები

Grids for crossword puzzle answers from previous issues, including 'ადვილი', 'სტანდარტი', 'რთული', and 'ექსპერტი' categories.

- Answers for the crossword puzzle, numbered 1 through 78, corresponding to the grid.

1. სურმალა 2014-ის გამარჯვებული	2. ქართული სალხური სიმღერა	3. გეოგრაფიული რუკების კრიზისული	4. ნოტიო და ჩახურებული ფეხები	5. სამთავიანი ძალი ბერძნულ მითოლოგ	6. არქიმედეს ცნობილი წამოძახილი	7. ჩრდილო-ამერიკული გარეული ხარი	8. ფეხბურთელი უინ...
9. ვერცხლისწევის შენადნობი მეტალთან	10. ქართველი კომპოზიტორი	11. ცალკეული მოძრაობა სპორტში	12. თბილისის ერთ-ერთი უბანი	13. მელიცხმარებელი ბალახოვანი მცენარე	14. უმაღლესი სასწავლებლის ტიპი	15. მკურნალობის უმთავრესი ცხოვრება	16. ფსიქიკის ქალაქ-დების გამოშვება
17. ქალაქი საფრანგეთში	18. მეცნიერული კვლევის მეთოდი	19. მუსლიმანთა წმინდა ქალაქი	20. სკოლის „ოთახი“	21. სახალხო პოეტი-მომღერალი შუა საუკუნეში	22. კანონის გაუქმება	23. აბულის და კაენის დედა	24. საქართველოს უდიდესი ტბა
25. ტიბეტური ხარი	26. შიკრიკი ძველ ქართულში	27. ნიტრატის მინერალის ძესახედი	28. ... კარენინა	29. შამის თევზი	30. ჩქარი ტემპი მუსიკაში	31. მრავალ-ადგილიანი საგზაო ტრანსპორტი	32. სასკოლის შემსუბუქება ან გაუქმება
33. თურქული ტელე-რეალი	34. სოფელი ხარაგაულის რაიონში	35. ფილიპინების დედაქალაქი	36. ბრტყელი მგარი ხალის ქუდი	37. ციხე „გრაფ მონტე-კრისტოში“	38. გარიგათა ქალი ბურჯი	39. თურქეთის ფულის ერთეული	40. ამერიკელი ტომ-მოდელი
41. ტრანსპორტის მოძრაობის მარშრუტი	42. ივიყა რაც მძორი	43. სანელებელი მცენარე	44. გარდაცვლილი სული ჩინური მითოლოგ	45. სასიგნალო ტიფიზა წყალზე	46. ქართული ანბანის V ასო	47. მეწიქვილე „ოთარაბთ ქვერბი“	48. სამკურნალო მცენარე
49. ნახატებიანი გამოცანა	50. უტოტო ხე	51. მრლანკის მწერის სახეობა	52. ერთგვარი სასმისი, კათა	53. დაბალი ბუსები ქსოვილზე	54. წარსულში ცნობილი ჯანსაღი წესი	55. ცხოვრების ჯანსაღი წესი	56. მდინარე აზიაში
57. ერთი ბალაის კუბულები	58. წმინდანის გამოსახულება	59. მიკი-მაუსის ძალი	60. დიდი ზომის მღრღნელი	61. კოლხეთის ანტიკური სახელწოდ.			

სათაქსო სტრესის მოსახსნელად

როცა შინ თუ სამსახურში, განზრახ თუ შემთხვევით განწყობას გვიფუჭებენ, ამ დროს ყველაზე აუცილებელი, ალბათ, „ორთქლის გამოშვებაა“. როგორ მოვიქცეთ — ჯავრი სხვაზე ვიყაროთ თუ „დამნაშავეს“ სამაგიეროდ გადავუხადოთ? ამ მდგომარეობიდან გამოსავალი იაპონელმა ფანტაზიორმა-გამომგონებელმა, მაკიკო იოშიდამ მოიფიქრა. ეს საშინელი „თავები“, რომლებიც თითქოს ჯუჯებს მოკვებენ, სინამდვილეში სათამაშოა, რომელსაც Cao maru stress balls ჰქვია. მასალა, რომელიც პლასტილინივითაა და შეგიძლიათ ნებისმიერი ფორმა მისცეთ, კარგად გაგართობს სხვადასხვაგვარი მიმიკის შექმნით და სტრესს ნამდვილად მოგიხსნით. ეს უჩვეულო სათამაშო დროს შეუმჩნეველად გაგაყვანინებთ და მოულოდნელად აღმოაჩენთ, რომ თქვენი სიბრაზიდან აღარაფერი დარჩა. სხვაზე ჯავრის ამოყრაც აღარ გახდება საჭირო. სათამაშო 130 დოლარი ღირს და ინტერნეტ-მაღაზიაში იყიდება.

ცხოვრების აქტიური ნესისთვის წინდას ჩუქნიან

ნიუ იორკის ერთ-ერთ ქუჩაზე ახალი ავტომატი დადგეს, რომლის საშუალებითაც სპორტული ტანსაცმლისა და ფეხსაცმლის ცნობილი ბრენდის — Nike-ის საფირმო პროდუქციის შეძენა შესაძლებელი. საფასურად ავტომატი ქულებს იღებს, რომელიც შეძენის დღეს დაავრთავ ადამიანმა, ქულები კი სპეციალური ფიტნეს-სამაჯურის მეშვეობით იწერება გავლილი ნაბიჯების მიხედვით. ამგვარად, შოპინგის ნინ, მყიდველს მოუწევს „ოფლისდგრა“, სასურველი ნივთის შესაძენად საჭირო ქულები რომ დაავრთოს. მაგალითად, ყველაზე იაფი ღირს ნინდა — 500 ქულა, 12 ათასი ქულით კი SportWatch-ის შეძენასაც შეძლებთ. Nike-ის ავტომატი მუდმივად გადაადგილებულია ქალაქში და მისი ზუსტი ადგილმდებარეობა უცნობია.

Appraisal.IIc

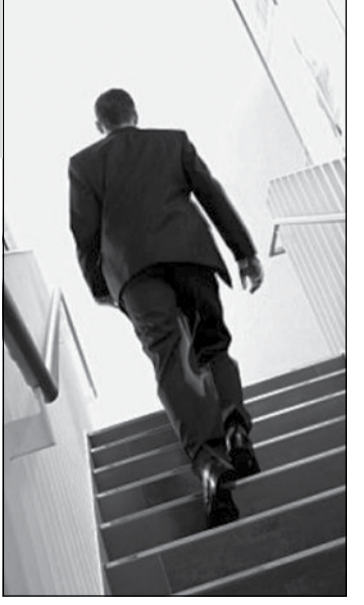
შპს „აპრაისალი“ გთავაზობთ,

უპრაუი და მოქრაუი ქონების უაფასებას

ალექსანდრა უარსელაძე
მისამართი: ნუსუბიძის №16ა
ტელ.: (5)99 22 98 33
ელ-ფოსტა: a.purtseladze@gmail.com

სპორტდარბაზში ვარჯიშს კიბეზე სიარული შეცვლის

ამერიკელი სწავლულები ორეგონის უნივერსიტეტიდან აცხადებენ, რომ ლიფტით სარგებლობაზე უარის თქმა და კიბით სარგებლობა სპორტდარბაზში გატარებული დროის ტოლფასია. მკვლევარები აცხადებენ, რომ კიბეზე ასვლა-ჩამოსვლით ნებისმიერი ასაკის ადამიანი ფიზიკურად ვარჯიშობს და სხეულს იმკვრივებს. ეს განსაკუთრებით სასარგებლოა იმ ადამიანებისთვის, ვინც მთელი დღე ოფისში ზის. მეცნიერები ადამიანებს ურჩევენ, ბევრი იმოძრაონ. მათი თქმით, სპორტდარბაზში ვარჯიშისთვის ბევრს ფინანსური შესაძლებლობა ან დრო არ აქვს, ამიტომ მსურველებს მარტივ გზას სთავაზობენ — სუფთა ჰაერზე ისეირნეთ, სახლამდე დარჩენილი ორი გაჩერება მაინც ფეხით გაიარეთ და მობილურ ტელეფონზე საუბრისას ერთ ადგილას ნუ გაჩერდებით. ეს ხერხი ეფექტურად არის და არც თანხა დაგეხარებათ.

ადვილი

სტანდარტი

რთული

ექსპერტი

	6			3	9			4
				2			6	
1			4		5			
9						7		2
8			9		3			5
3		5						8
			6		4			3
		4			2			
5			3	7			8	

7				5		1		2
		4		1		7	6	
						8		
	9	3	4					7
8				2	5	1		
		2						
	6	7		2		3		
9	5		7					6

			9		4	5			
				3				9	
4	1	7		8					
9							1	7	
		3	5				9	8	
2		1						5	
				3			7	2	6
8						6			
			4	9			8		

3									8
		2	8				6	5	
		8		5					7
		4	7					6	
	3	6		4			5	1	
	1				6	7			
6				8			9		
	8	1			4	3			
2									4

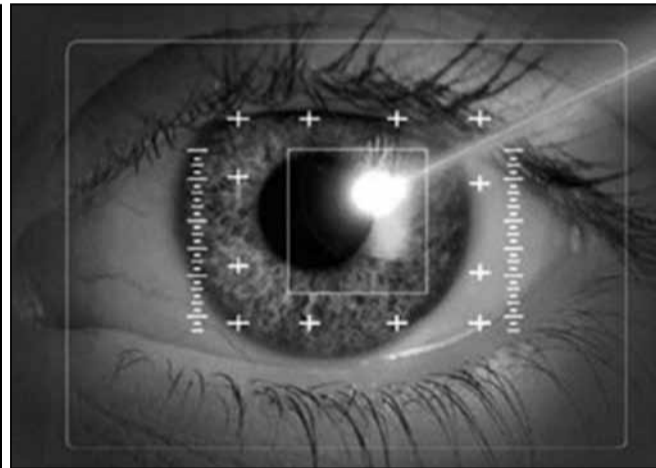

ჩიფსი ზაცარეჭის ცვინს ვნეჭს

მკვლევარებმა, ჩატარებული ანალიზის საფუძველზე, დაამტკიცეს, რომ ჩიფსი განსაკუთრებით მავნეა 3-4 წლის ბავშვებისთვის — ამ ასაკობრივ შუალედში თავის ტვინი ვითარდება და ნებისმიერი მავნე საკვები უარყოფითად მოქმედებს ბავშვის კოგნიტიურ პროცესებზე მომავალში. ჩიფსი შეიცავს ნატრიუმის გლუტამატს (გემოს გამაძლიერებელს), რაც შეჩვევას იწვევს; ხსენებულ პროდუქტში დიდი რაოდენობითაა ცხიმი და კანცეროგენი, რაც ზეთის წვისას წარმოიქმნება — შეჩვევა და მაღალი კალორიულობა კი სიმსუქნესა და შაქრიანი დიაბეტს უდებს სათავეს. სწავლულებმა საკუთარი თეორია დაამტკიცეს კვლევებით, რომელშიც 3-4 წლის ბავშვები მონაწილეობდნენ. აღმოჩნდა, რომ ჩიფსების რეგულარული მოხმარებისას ალქმა და ინფორმაციის დამუშავების სიჩქარე ქვეითდება.

ისეირნეთ ღა იუკვით ჯანმრთელი

15-წუთიანი სეირნობა ადამიანებს სიცოცხლეს უხანგრძლივებს, — ამტკიცებენ ტაივანელი სწავლულები. მათი აზრით, ორგანიზმი რომ ტონუსში იყოს, სულაც არ არის აუცილებელი, თავი ყოველდღიური 5-კილომეტრიანი გარბენით დაიტანჯოთ ან საათობით აუზში იცუროთ. ტაივანის ჯანმრთელობის ნაციონალური ინსტიტუტის სპეციალისტებმა დაადგინეს, რომ ვინც დღეში მხოლოდ მეთხუთხედ საათს უთმობს ზომიერ ფიზიკურ დატვირთვას, უფრო დიდხანს ცოცხლობს. სტატისტიკამ ასევე აჩვენა, რომ სიმსივნით დაავადებულთა შორის ლეტალური შედეგის თავიდან აცილება შესაძლებელი იქნებოდა, თუკი ადამიანები მეტს იმოძრაებდნენ. სწავლულებმა დაასკვნეს: დღეში 15-წუთიან დატვირთვას შესაძლებელი სარგებელი მოაქვს ჯანმრთელობისთვის.

თვალის ფერის შეცვდა ისწავლეს

ამერიკელი მეცნიერი გრეგ გომერი ზუსტად ათი წლის განმავლობაში მუშაობდა თვალის ფერის შეცვლის ტექნოლოგიაზე და წარმატებასაც მიაღწია — ახლა მხოლოდ 20 წამში, ლაზერის მეშვეობით, ყავისფერი თვალის მქონე ადამიანი ცისფერთვალა გახდება. საიდუმლო კი ის გახლავთ, რომ მუქი ფერის თვალში დომინირებს მუქი პიგმენტი მელანინი. დოქტორი ოპერაციისას თვალის გარსის ზედაპირიდან სწორედ ამ პიგმენტის ფენას აცლის და შედეგად იცვლება თვალის ფერიც, თუმცა, ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ ეს პროცესი შეუქცევადია — ცვლილება მხოლოდ ერთ მხარეს ხდება და ოპერაციის შემდეგ თვალის ადრინდელი ფერის დაბრუნება შეუძლებელია.

შაქარი — კანის დაბერების წინააღმდეგ

ყოველ ჯერზე, როცა საუბარია კანის მოვლაზე, ახალ-ახალი ინგრედიენტები გამოჩნდება ხოლმე, რომელიც დაბერების წინააღმდეგ რევოლუციურ მიდგომას გვპირდება. თუმცა, მშვენიერი სქესის წარმომადგენელთა უმრავლესობა სკეპტიკურად უყურებს ასეთ ინოვაციებს და წარსული ახალგაზრდობის ამ გზით შენარჩუნების არ სჯერა. სწავლულებმა გამოკვლევები ჩაატარეს და გამოავლინეს, რომ კანის უჯრედები შეიცავს შაქარს, ცილას და ასევე უფრო რთულ სტრუქტურას, რომელსაც გლიკანები უწოდებს — სწორედ ისინი ასრულებს მთავარ როლს სხვადასხვა სერიოზული დაავადებების მკურნალობისას. გერმანელი მეცნიერების თქმით, გლიკანებზე და მოკიდებული, კანი კარგ მდგომარეობაშია თუ არა, ამიტომ ფიქრობენ, ამ ნაერთის დონე ხელოვნურად ანიონ, რათა კანმა თავად შეძლოს გაახალგაზრდავება.

ოფისის ჰაერი კლავს

ამერიკელმა მკვლევარებმა გარემოს დაცვის ეროვნული ინსტიტუტიდან დაამტკიცეს, რომ ოფისში მუშაობა გავლენას ახდენს ადამიანის ჯანმრთელობაზე — ოფისებში ჰაერი გამოიკვლიეს და მივიდნენ დასკვნამდე, რომ მომსახურე პერსონალისთვის საფრთხეს წარმოადგენს. იატაკის რბილი საფარი, ავეჯი, საღებავი და სხვა საოფისე საგნები გამოყოფს პოლიფთორირებულ ნაერთებს, რაც თანამშრომლების სისხლში აღწევს. კერძოდ, ოფისის მუშაკთა სისხლში ფლუოროპოლიმერის მაღალი დონე აღმოჩნდა. ქიმიკატი სისხლში ერთ-ერთ მუავად გადაიქცევა, რაც ადამიანის ჯანმრთელობას სერიოზულ საფრთხეს უქმნის, სიმსივნურ უჯრედებს წარმოქმნის და შესაძლოა, ბავშვებში თანდაყოლილი დეფექტიც გამოიწვიოს. სწავლულები აცხადებენ, რომ უფრო დიდი რისკის ქვეშ ახალ ოფისებში მომუშავე ადამიანები არიან, სადაც ავეჯი და ინტერიერი თანამედროვეა.

სპერმას ძვლის ტვინისგან მიიღებენ

უნდა გაიარონ, რომლის დროსაც მათში ქრომოსომათა რიცხვი ორჯერ მცირდება. პროცესის ამ სტადიაზე მიყვანა ლაბორატორიულ პირობებში ვერ მოხერხდა. ადამიანის ძვლის ტვინისგან სრულყოფილი სპერმის მისაღებად, როგორც გამოკვლევის ავტორები აცხადებენ, კიდევ 3-5-წლიანი გამოკვლევებია საჭირო. მხოლოდ ამის შემდეგ გახდება ცხადი, მსგავსი ტექნოლოგიები დაიმკვიდრებს თუ არა ადგილს მედიცინაში, კერძოდ, მამაკაცის უნაყოფობის მკურნალობაში.

გერმანელ მკვლევართა ჯგუფმა ადამიანის ძვლის ტვინის ლულოვანი უჯრედებიდან სპერმატოზოიდების წინამორბედ-უჯრედების მიღება შეძლო. ამგვარად, შეიძლება ითქვას, მეცნიერებმა მნიშვნელოვანი ნაბიჯი გადადგეს ლაბორატორიულ პირობებში ხელოვნური სპერმის მიღების საქმეში. გამოკვლევა გეტინგენის უნივერსიტეტის ბაზაზე არსებულ ლაბორატორიაში ჩატარდა. გერმანელმა სწავლულებმა მოხალისე მამაკაცების ძვლის ტვინის ნიმუშებიდან აღებული ლულოვანი უჯრედები გამოიყენეს. უნდა აღინიშნოს, რომ წარმართა ეს უჯრედები დიფერენცირდება ძვლის, ხრტილის, კუნთოვან ან ცხიმოვან უჯრედებში. მკვლევარებმა შეძლეს უჯრედების დიფერენციაციის მიმართულების შეცვლა და ისინი სპერმატოგონინად — ჩამოყალიბებული სპერმატოზოიდების წინამორბედებად აქციეს, რომლებიც ქრომოსომათა ორმაგ ნაკრებს შეიცავს. სრულყოფილ სპერმატოზოიდებად გადაქცევისათვის სპერმატოგონინებმა მეიოზის დაყოფა უნდა გაიარონ, რომლის დროსაც მათში ქრომოსომათა რიცხვი ორჯერ მცირდება. პროცესის ამ სტადიაზე მიყვანა ლაბორატორიულ პირობებში ვერ მოხერხდა. ადამიანის ძვლის ტვინისგან სრულყოფილი სპერმის მისაღებად, როგორც გამოკვლევის ავტორები აცხადებენ, კიდევ 3-5-წლიანი გამოკვლევებია საჭირო. მხოლოდ ამის შემდეგ გახდება ცხადი, მსგავსი ტექნოლოგიები დაიმკვიდრებს თუ არა ადგილს მედიცინაში, კერძოდ, მამაკაცის უნაყოფობის მკურნალობაში.

3. კათოლიკური მამათა მონასტრის წინამძღვარი		4. ობობას ერთ-ერთი სინონიმი		5. ესტონეთის დედაქალაქი			2. ტროიკული ხილი						
							6. მარტინი		7. ცხრა-სტრიქონიანი სტროფი		8. კლიაშვილისეული ქაშუშის სახელი		
9. ნებისყოფის ბათოლოგიური სისუსტე		10. ქართული ხალხური ზღაპარი		11. გასართობი ატრაქციონის სახეობა			12. მარცვლოვანი კულტურა		13. იასამინისფერი ძვირფასი ქვა		14. დროის დიდი მონაკვეთი		
15. ქართული მითოლოგიის პერსონაჟი										16. ცხელი მატონიზირებული სასმელი		17. საგნის მონახაზი, კონტური	
18. ებრაელის ბიბლიური სახელწოდება						19. ცხენის სწავდას-ხევედარი სვლა							
		21. ბიტუმი გაუღებელი სახურავი მასალა											
	23. ჩინელ კომუნისტთა ბელადი						24. ჩინური მსუბუქი იალქნიანი გემი				25. გერმანელი მწერალი არტურ ...	26. ორი წერტილი გამათლებელი	27. ქართული ეპოსის გმირის, ამირანის ერთ-ერთი ძმა
				28. თვალსაზრისით "განცხადება"				30. ამერიკელი მსახიობი, აერობიკის "დედა"	31. ინერტული აირი				
	32. დანების გამოშატეული მორისდებული						33. თანაბარი ანგარიში ფეხბურთში					34. მარგალიტის ქმარი "მერკი-ლებში"	35. ხმელთაშუა ზღვის ნაწილი
36. დაკოდლი ცხენი		37. საგანგებოდ დაუმზავებელი ხის სოკო				38. სოფლური სახლი შვეიცარიის ალპებში				39. დაბა დუშეთის რაიონში			
						40. ლეთაბათა დედა ქართულ მითოლოგიაში				41. ცნობილი ბერძენი მულტიმედია-ლიბრერი	42. შემდგომში გადასახდელი დანხარევი	43. ადამიანთა სამეტყველო ორგანო	
44. დაბადების მოწმობა		45. ვოლფრამის შენადნობი კობალტთან		46. ათენის საფეხბურთო კლუბი	47. ბაშკირეთის დედაქალაქი			48. დიდი უნგრელი კომპოზიტორი	49. გიორგი სააკაძის მშობლიური სოფელი				
				50. (დე) აღდგომის წინა დღეს მოსალოცად სიარული სიმღერა		51. რეჟისორი ფილმისა "იმერული ესკიზები"		52. ინგლისი ფეხბურთელი ... შირერი				53. მოკლე უვადო, მოზრლო და დრეკალი ხმალი	
54. ავტომობილი ბავშვის ენაზე								55. შერეული ჩეხეთის სახელი	56. ნიდერლანდის სიდიდით მესამე ქალაქი				
57. ფრანგი მწერალი				58. აფეთქების ბიანი სიმსივნე		59. მდინარე აღმოსავლეთ საქართველოში		60. ბავშვის შესამინებელი საფრთხივობა		61. სოლომონის კუნძულების დედაქალაქი	62. მაცხოვრის დედა კათოლიკურ კულტურაში	63. ტბა ირანში	
64. ცხენის ნაშვარი	65. პომერანის პოემა		66. ქალაქი სირიაში					67. რუსი საბჭოთა კინორეჟისორი	68. შუაზიური "კეფირი"				
			69. საჭადრაკო რეიტინგების შემქმნელი				70. ჟულ ვერნის ერთ-ერთი კაპიტანი		71. ინდიელთა ტომი	72. ცის-არტყელას ქალღმერთი		73. თვარტის კოლექტივი	
	74. მუსიკის ნაწარმოების დასკვნითი ნაწილი								75. სტუდენტის ჩათვისის წიგნაკი			76. ყორნისებრთა ოჯახის ფრინველი	
			77. ზადარაკის ფიგურა	78. მთის თუთიყუში			79. ნიგერის ფულის ერთეული				80. საპროპარტია	81. ნორმატიული აქტი	
	82. მუსიკალური გამის VII ნოტი						83. ვაზების მწერი ვენახში			84. სამშენებლო მასალა			
		85. ტირიფის სახეობა				86. რაიმე პროცესის ცალკეული მომენტი, სტადია	87. ამერიკელი მეტსახელი					88. შხამიანი გომბეში	

მოძიხიზლავი ადამიანები ნაკლებად ავადმყოფობენ

სწავლულებმა დაამტკიცეს, რომ მოძიხიზლავი ადამიანები ნაკლებად აქვთ ენდოკრინული და გულსისხლძარღვთა სისტემასთან დაკავშირებული პრობლემები. განსაკუთრებულ ყურადღებას სპეციალისტები უთმობენ შაქრიანი დიაბეტისა და არტერიული ჰიპერტენზიის განვითარების რისკს. სავარაუდოა, რომ ლამაზი ადამიანები საკუთარ სხეულს, ჯანმრთელობას დიდ ყურადღებას აქცევენ და გამოკვლევებზე ხშირად დადიან. ექსპერიმენტისას, რომელშიც 15 მოხალისე მონაწილეობდა, სწავლულები ითვალისწინებდნენ ასაკს, სქესსა და სოციალურ ფაქტორებს, რომელიც კონკრეტულ ადამიანზე მოქმედებს. აღმოჩნდა, რომ ისინი, ვინც თავს ნაკლებად მოძიხიზლავად მიიჩნევს, ხშირად დეპრესიაში ვარდებიან, რაც სომატური დაავადებების — დიაბეტისა და ნენვის მატების რისკს ზრდის. ფსიქოლოგები დარწმუნებულნი არიან: ადამიანის მორალური განწყობა განსაზღვრავს ფიზიკურ მდგომარეობას. დათრგუნული განწყობა სტრესისკენ უბიძგებს და სხვადასხვა ორგანოსა და სისტემის მუშაობას შლის; თავდაჯერებული ადამიანები კი დიდი პასუხისმგებლობით ეკიდებიან საკუთარ სხეულს, რაც განსაზღვრავს კიდევ მათი ჯანმრთელობის დონეს.

ვერსია

მისამართი: ქ. თბილისი, სანკტ-პეტერბურგის ქ. 7.
 e-mail: versiaprinti@yahoo.com www.versia.ge
 UDC (შპს) 070.48.32(479.22)3-387

დაგვიკავშირდით და მითხარით რამდენად

მაია ფურცელაძე (599) 62-88-77
 პასუხისმგებელი რედაქტორი: ნინო ლურსმანაშვილი
 მმფი: 9876543210: მაია მიშელაძე, ნინო კომახიძე,
 რუსუდან შელია, გიორგი იაშვილი, მერაბ ბერიძე.
 სტილისტი: ნინო ებანიძე
 დიზაინერი – გიორგი ლომსაძე
 ტელ: 2942399

ISSN 1987-8699

9 771987 1869003

დაცულია საავტორო უფლებები.
 რედაქციაში შემოსული
 მასალები უკან არ ბრუნდება.
 სტატიაში მოყვანილ ფაქტებსა
 და ინფორმაციის სიზუსტეზე
 პასუხს აგებს ავტორი. პრეტენზიის
 შემთხვევაში დაგვიკავშირდით
 14 დღის განმავლობაში.